



# วุฒิสภา

## เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง  
พระราชบัญญัติ  
ผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

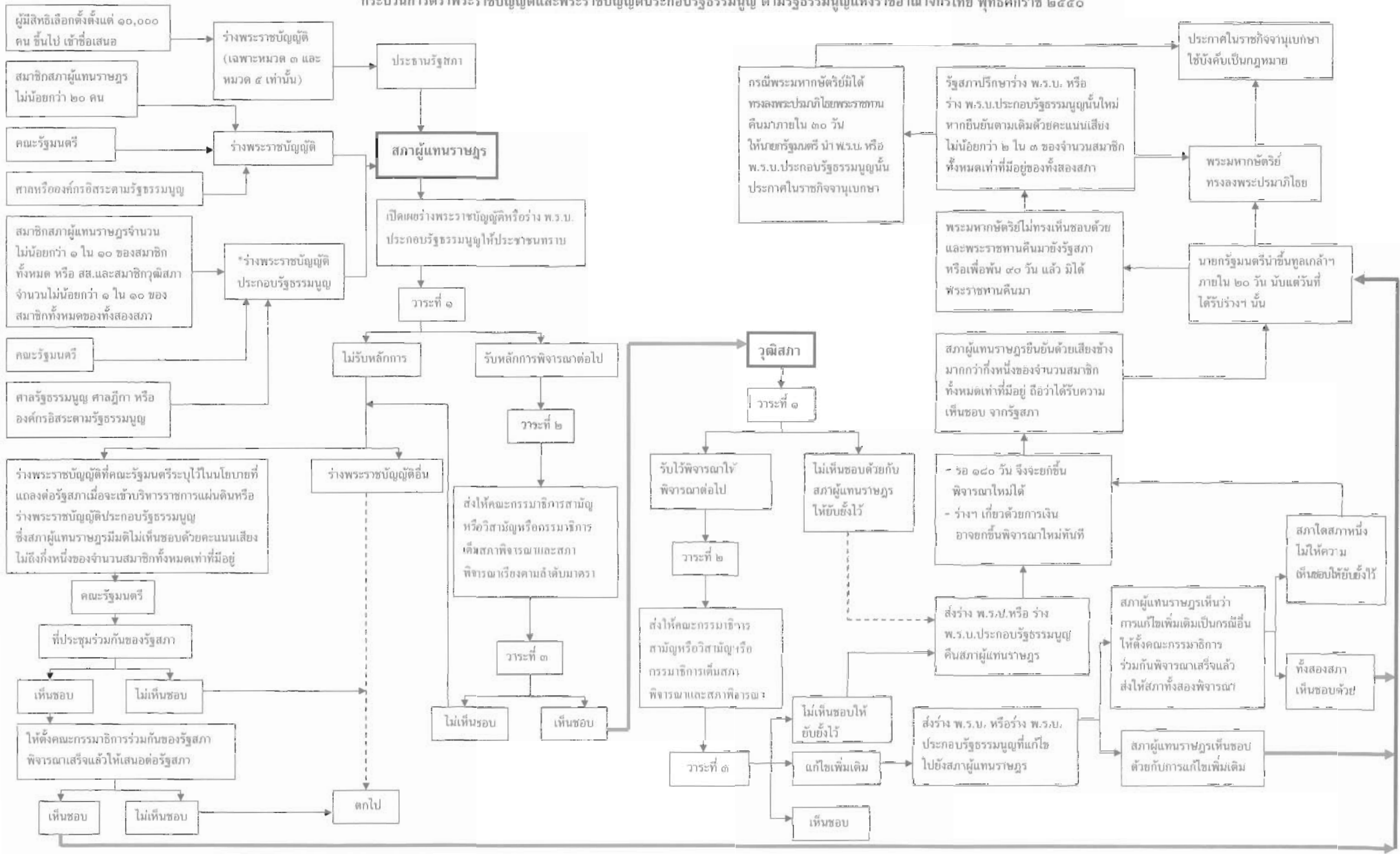
บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒

อ.พ. ๗/๒๕๕๒

จัดทำโดย  
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา  
[www.senate.go.th](http://www.senate.go.th)

กระบวนการตราพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐



\* หมายเหตุ ๑. กรณีตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ให้ครบถ้วนเป็น ๓ วาระ ดังต่อไปนี้ (๑) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ และในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรื่องมาตรา ให้ถือเสียงข้างมากของแต่ละสภาและ (๒) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา  
 ๒. เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบกับร่าง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญแล้วก่อนนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องกระทำไว้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง



บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย นายจตุติ ไกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

๒. เสนอโดย นางวรศุณี สุวรรณปริสุทธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทย ชาติพัฒนา กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุตาม มาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๓. เสนอโดย นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

๔. เสนอโดย นายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุตาม มาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

๕. เสนอโดย นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ



ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หนึ่งโดยที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมทางผู้เสนอจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ พิจารณ

ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาระเบียบวาระเรื่องที่ประชุมมีมติให้เลื่อนขึ้นมาพิจารณาก่อน คือ ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งนายจตุติ ไกรฤกษ์ กับคณะเป็นผู้เสนอ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๔ ฉบับขึ้นมาพิจารณารวมกันไป เมื่อผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผลตามลำดับ ภายหลังสมาชิกอภิปรายจนได้เวลาพอสมควร ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้สั่งเลื่อนการพิจารณาไปในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป

และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับ พร้อมกันไปคะแนนเสียง ๒๓๘ เสียง ไม่รับหลักการไม่มีงดออกเสียง ๖ เสียง และไม่ลงคะแนน ๖ เสียง

และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๕๔ คน เพื่อพิจารณา เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย จำนวนคณะกรรมการวิสามัญต้องประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับผู้สูงอายุไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายจตุติ ไกรฤกษ์ กับคณะเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

จากนั้นได้มีสมาชิกฯ ปรีกษาที่ประชุมว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งต้องได้รับคำรับรองจากนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

ภายหลังจากการอภิปรายของสมาชิกฯ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรี จึงให้ส่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าว ไปให้นายกรัฐมนตรีให้คำรับรองก่อนส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อไป

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบเรื่องสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ทั้ง ๕ ฉบับ เพื่อให้นายกรัฐมนตรีให้คำรับรองเนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งนายกรัฐมนตรีไม่อาจให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าว

.....  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)  
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว



ที่ประชุมรับทราบ ภายหลังจากอภิปรายของสมาชิกฯ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ตอบชี้แจง

ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณาระเบียบวาระต่อไป ได้มีสมาชิกฯ ปรีกษาที่ประชุมกรณีนายกรัฐมนตรีไม่อาจให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๕ ฉบับ เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นอันตกไปหรือไม่

ภายหลังการอภิปรายของสมาชิกฯ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปให้คณะกรรมการวิสามัญที่สภาฯ ตั้งไว้แล้วเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ พิจารณาดำเนินการต่อไป

หลังจากนั้น ได้มีสมาชิกฯ ขอขยายเวลาการแปรญัตติในร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ออกไปอีก ๗ วัน นับแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติอนุญาตให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไปได้ตามที่ขอ

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรและได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่างคำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง ก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติในวาระที่ ๓ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมเห็นว่าสภาได้

แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จนทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งจะต้องส่งให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัยและดำเนินการต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔<sup>๑</sup> และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๖<sup>๒</sup> และในการประชุมร่วมกันของ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๔ บัญญัติว่า

“ร่างพระราชบัญญัติใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอและในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่สภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติม และประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งระงับการพิจารณาไว้ก่อน และภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มกรณินี้ดังกล่าว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ในกรณีที่ที่ประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่งวินิจฉัยว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ทำให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรอง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

<sup>๑</sup> ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๖ กำหนดว่า

“ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอและในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว



ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร ทุกคณะได้วินิจฉัยแล้ว และมีมติว่าในการแก้ไขในชั้นแปรญัตติได้มีการเปลี่ยนแปลงทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรค ๒ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง และทางนายกรัฐมนตรีได้รับรองร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้

ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ทั้งนี้เพื่อพิจารณาลงมติในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๔ เสียงและส่งให้วุฒิสภา

การเงิน แต่ในการพิจารณาในวาระที่สองถ้าสภาได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดและประธานสภาเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินให้ประธานสภาส่งร่างการลงมติในวาระที่สามไว้ก่อน และส่งให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธานคณะกรรมการธิการสามัญทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่มีกรณีดังกล่าว และให้นำความในข้อ ๑๑๑ และข้อ ๑๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พิจารณาต่อไป เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖”

นอกจากนี้ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๖ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๔๒ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสัปดาห์ แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสัปดาห์ ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสัปดาห์ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๔๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)  
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว



๒๔๒ เสียง ไม่เห็นชอบด้วยคะแนน ๑ เสียง  
งดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนนเสียง ๗ เสียง  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

#### ๑. หลักการและเหตุผล

##### ๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ  
พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ  
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุ  
แห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ  
สิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑  
(๑๑))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ  
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

##### ๑.๒ เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร  
ไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกิน  
หกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่  
การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการและความ  
ช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้  
สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้น จึง  
สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะ  
ได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ  
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. .... มีเนื้อหาจำนวน ๕ มาตรา  
สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

#### ๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า  
“พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

#### ๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม  
กฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

#### ๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้  
บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ  
เบกษาเป็นต้นไป

#### ๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุ  
แห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดระเบียบ  
เกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง  
การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการ  
แก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒) (ร่างมาตรา ๓  
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))

๕.๒ กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิ  
ได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุน  
ในด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่าง  
ทั่วถึงและเป็นธรรม (ร่างมาตรา ๔ แก้ไข  
เพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))

๕.๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหาร  
กองทุนมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา  
อนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม  
การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ  
ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด  
(ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐  
(๒))

## คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับ ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย  
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา  
กันยายน ๒๕๕๒

---

### เอกสารประกอบการพิจารณา

#### จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล นิติกร ๘ว นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากร ๓

นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการ ๖ นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๔๓๑ ๙๒๔๘

#### ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

---

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา [www.senate.go.th](http://www.senate.go.th)

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕



## สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ  
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ๑๗
- ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ  
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ๑๙
  ๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง  
ชั้นรับหลักการ..... ๑๙
  ๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ..... ๒๑
  ๓. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง  
ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา..... ๒๒
    - ๓.๑ ประเด็นและสาระสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร  
อย่างกว้างขวาง..... ๒๒
    - ๓.๒ ประเด็นการตอบข้อซักถามของคณะกรรมการ..... ๒๔
    - ๓.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง  
ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา..... ๒๗
  ๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ..... ๒๙

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ..... ๓๓

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

|   |    |
|---|----|
| ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....  |    |
| - แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔).....   | ๓๙ |
| - ขั้นตอนดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ<br>(ระบุรายละเอียดกระบวนการ/ขั้นตอน/ที่ต้องดำเนินการ .....                    | ๔๒ |
| - การจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเบี้ยยังชีพคนชรา<br>ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น .....                                       | ๔๕ |
| - ผลการดำเนินงานเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ<br>(ผลผลิตที่เกิดขึ้นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) .....                           | ๔๘ |
| - สถานการณ์ดำเนินงานเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ<br>(ระบุวันที่เริ่มดำเนินการความก้าวหน้าการดำเนินการปัญหาอุปสรรค)..... | ๕๐ |
| - พัฒนาการดำเนินงานเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในประเทศไทย .....   | ๕๔ |
| - การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน<br>โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ .....                | ๖๑ |
| - การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร .....  | ๖๓ |
| - บทความจากสื่อมวลชนจัดขบวน “เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ” ก่อนสายเกินแก้ .....  | ๖๗ |

### ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ .....
- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์  
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒.....
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ  
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ .....
- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน  
การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ  
พ.ศ. ๒๕๕๘ .....
- รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ  
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร .....
- ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....  
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว .....
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....  
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) .....

## ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของ  
สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ  
และผลการพิจารณาของรัฐสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....



## ความเป็นมา

### ของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย นายจตุติ ไกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

๒. เสนอโดย นางวรศุณี สุวรรณปริสุทธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๓. เสนอโดย นางอุดมลักษณ์ เพ็ญรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

๔. เสนอโดย นายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

๕. เสนอโดย นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อนึ่งโดยที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังมิได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมทางผู้เสนอจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ พิจารณา



ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาระเบียบวาระ เรื่องที่ที่ประชุมมีมติให้เลื่อนขึ้นมาพิจารณาก่อน คือ ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งนายจตุ โกรฤกษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำ ร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๔ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป

จากนั้น นายจตุ โกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับที่ ๑ ในฐานะผู้เสนอ ดังนี้

#### หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

#### เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓<sup>๑</sup> กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกิน หกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นางวรศุณี สุวรรณปริสุทธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ฉบับที่ ๒ ในฐานะผู้เสนอ ดังนี้

#### หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))

<sup>๑</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ บัญญัติว่า

“บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ”



- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))  
 (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน  
 (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

#### เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นางอุดมลักษณ์ เพ็ญรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับที่ ๓ ในฐานะผู้เสนอ ดังนี้

#### หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))  
 (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))  
 (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

#### เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับที่ ๔ โดยมีหลักการและเหตุผลทำนองเดียวกันกับฉบับที่ ๑ นายจตุติ ไกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์



นายนิยม วรรณัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ได้แถลง  
หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ฉบับที่ ๕ ในฐานะ  
ผู้เสนอ ดังนี้

#### หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

#### เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกิน  
หกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก  
อันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ  
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพ  
เป็นรายเดือนจากรัฐ เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่เคยทำคุณประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ  
มาก่อน ทั้งเป็นผู้ที่เคยมีพระคุณแก่อนุชนคนรุ่นหลัง เช่น เป็นครู อาจารย์ บิดา มารดา หรือบุพการี  
แต่สภาพสังคมในปัจจุบันผู้สูงอายุกลับไม่ได้รับการเหลียวแลเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เมื่อผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผล ตามลำดับ ภายหลังสมาชิกฯ อภิปรายจนได้  
เวลาพอสมควรแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้สั่งเลื่อนการพิจารณาไปในการประชุมสภา  
ผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป)  
วันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ  
ทั้ง ๕ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๓๘ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ๖ เสียง และ  
ไม่ลงคะแนน ๖ เสียง

และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๕๕ คน เพื่อพิจารณา เนื่องจากเป็น  
ร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒<sup>๒</sup> ของรัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทย จำนวนคณะกรรมการวิสามัญต้องประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชน  
เกี่ยวกับผู้สูงอายุไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยถือเอา

<sup>๒</sup> อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ ๒



ร่างพระราชบัญญัติของนายจตุ ไรฤกษ์ กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน<sup>๓</sup>

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. .... จำนวน ๕๕ คน<sup>๔</sup> ประกอบด้วย

- |                             |                                |
|-----------------------------|--------------------------------|
| ๑. นายอิสสระ สมชัย          | ประธานคณะกรรมการ <sup>๕</sup>  |
| ๒. นายจตุ ไรฤกษ์            | รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| ๓. นายสุรชัย เบ้าจรรยา      | รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง   |
| ๔. นายสมเกียรติ ฉันทวานิช   | รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม   |
| ๕. นางวรศุณี สุวรรณปริสุทธ์ | รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่   |
| ๖. นางเจิมมาศ จิงเลิศศิริ   | รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า   |
| ๗. นายบรรลุ ศิริพานิช       | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |
| ๘. นายพีรศักดิ์ ศิริพานิชกร | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |
| *๙. นายวิฑูรย์ นามบุตร      | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |

<sup>๓</sup> ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓ กำหนดว่า

“การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิมต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น”

<sup>๔</sup> ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๑๘ กำหนดว่า

“การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยให้มีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ วิธีการคัดเลือกและการเสนอชื่อให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

(๒) ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อไม่เกินหนึ่งในหกของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๓) จำนวนกรรมการที่เหลือให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญให้นำความในข้อ ๘๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

<sup>๕</sup> ในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นครั้งแรก เมื่อวันอังคารที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕

\* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

.....  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)  
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว





- |  |                                       |
|--|---------------------------------------|
| ๑๐. นายทวี หอมชง                         | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ                   |
| ๑๑. นายสุชี ชองศิริ                      | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ                   |
| ๑๒. นายเรวัตติ์ คิริณุกุล                | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ                   |
| ๑๓. นางอุบล หลิมสกุล                     | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ                   |
| ๑๔. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์                | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ                   |
| ๑๕. นายชรินทร์ รุ่งแสง                   | โฆษกคณะกรรมการ                        |
| ๑๖. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์         | โฆษกคณะกรรมการ                        |
| ๑๗. นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์           | โฆษกคณะกรรมการ                        |
| ๑๘. นางสาวรังสิมา รอดรัมย์               | โฆษกคณะกรรมการ                        |
| ๑๙. นางกัณฑวรรณ ตันเถียร กุลจรรยาวิวัฒน์ | โฆษกคณะกรรมการ                        |
| ๒๐. นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข           | โฆษกคณะกรรมการ                        |
| ๒๑. นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ               | เลขานุการคณะกรรมการ                   |
| ๒๒. นางสาวละออง ดิยะไพรัช                | ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| ๒๓. นางธิดา ศรีไพพรรณ                    | ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง   |
| ๒๔. นางสาวนริศา อติเทพวรพันธุ์           | ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม   |
| ๒๕. นายการุณ โหสกุล                      | ๒๖. นางจิตรวรรณ หวังศุภกิจโกศล        |
| ๒๗. นางชนากานต์ ยืนยง                    | ๒๘. นายชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ          |
| *๒๙. นางฉัตรกัลยา หวังเจริญ              | ๓๐. นายณัชพล ตันเจริญ                 |
| ๓๑. นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤกษ์ชัย             | ๓๒. นางนฤมล โชติเวช                   |
| ๓๓. นางนฤมล ธารดำรงค์                    | ๓๔. นางนฤมล ล้อมทอง                   |
| ๓๕. นางบุญรื่น ศรีธเรศ                   | ๓๖. นางเบ็ญจมาศ มาประณีต              |
| *๓๗. นายประเวศ อรรถศุภผล                 | *๓๘. นายประหยัด ดีอ่อน                |
| ๓๙. นายไพโรจน์ พลเพชร                    | ๔๐. นายไพโรจน์ สุวรรณจันทร์ดี         |
| ๔๑. นายมนูญ สุริยะ                       | ๔๒. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วานิช     |
| ๔๓. นายเรืองเดช สุพรรณฝ้าย               | ๔๔. นายวัลลภ เจียรนวนนท์              |
| ๔๕. นายวาสิต พยัคฆบุตร                   | ๔๖. นายสนธิ แก้วกำเนิด                |
| ๔๗. คุณหญิงสมศรี กัณธมาลา                | *๔๘. นางสุนทรี พัวเวส                 |
| ๔๙. นางสุมาลี รัตนปราการ                 | ๕๐. นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์              |
| ๕๑. นายสุวิทย์ วีระโยธิน                 | ๕๒. นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์         |
| ๕๓. นายอรุณชัย ศิริมหาชัย                | ๕๔. นางอุดมลักษณ์ เพ็ญนรพัฒน์         |



จากนั้นได้มีสมาชิกฯ ปรีกษาที่ประชุมว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งต้องได้รับคำรับรองจากนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

ภายหลังจากการอภิปรายของสมาชิกฯ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรี จึงให้ส่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับ ดังกล่าว ไปให้นายกรัฐมนตรีให้คำรับรองก่อนส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อไป

ต่อมา สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/๑๐๑๒ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งสำเนาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเสนอโดยนายจตุติ ไกรฤกษ์ กับคณะ นางวรศุณี สุวรรณปริสสุทธิ์ กับคณะ นางอุดมลักษณ์ เฟื่องนรพัฒน์ กับคณะ นายอำนวยการ คลังผา กับคณะ และนายนิยม วรปัญญา กับคณะ รวม ๕ ฉบับ ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยแล้วว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ แต่ในการพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคฝ่ายค้านได้มีการโต้แย้งเรื่องสถานภาพของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน เมื่อที่ประชุมมีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณา พรรคฝ่ายค้านจึงไม่เสนอตั้งคณะกรรมการในสัดส่วนของพรรคฝ่ายค้าน เพื่อให้กระบวนการการตั้งคณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้ ประธานสภาผู้แทนราษฎร (นายชัย ชิดชอบ) ได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๕ ฉบับ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๓ บัญญัติว่า

“ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน การใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ

(๔) เงินตรา

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะ เป็นผู้วินิจฉัย

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีตามวรรคสอง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีดังกล่าว

มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคสอง ให้ใช้เสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว



เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน และแจ้งต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรว่าจะส่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าวนี้ ให้นายกรัฐมนตรีให้คำรับรองก่อนส่งให้คณะกรรมการวิสามัญที่ตั้งขึ้นพิจารณา

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีบัญชาให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา<sup>๗</sup> พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อนายกรัฐมนตรีวินิจฉัยก่อนดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและสำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าว มิได้มีการเสนอให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาให้คำรับรองก่อนเสนอบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพราะในขณะนั้นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในการประชุม ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ และลงมติรับหลักการพร้อมกับเสนอตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่การตั้งคณะกรรมการวิสามัญไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ เพราะมีการโต้แย้งว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่นายกรัฐมนตรีจะต้องพิจารณาให้คำรับรองก่อน เพื่อให้การประชุมดำเนินการต่อไปได้ด้วยความเรียบร้อย ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้วินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน และส่งมายังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาว่าจะให้คำรับรองหรือไม่

ในการนี้ ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ประเด็นที่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยมี ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวม ๕ ฉบับ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

ประเด็นที่สอง หากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สมควรที่นายกรัฐมนตรีจะให้คำรับรองหรือไม่

ในประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วมีความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

<sup>๗</sup> บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน (ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ รวม ๕ ฉบับ) เรื่องเสร็จที่ ๑๐๙/๒๕๕๒



ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๔๒<sup>๔</sup> วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงินจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี และโดยผลของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๑๑<sup>๕</sup> ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎรที่จะเป็นผู้วินิจฉัยเบื้องต้นว่าร่างพระราชบัญญัติที่มีผู้เสนอ โดยมีใช้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงินหรือไม่ ในขณะเดียวกัน มาตรา ๑๔๓<sup>๖</sup> วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติว่า ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่า

<sup>๔</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓๙ ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดย

(๑) คณะรัฐมนตรี

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

(๓) ศาลหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดองค์กรและกฎหมายที่ประธานศาลและประธานองค์กรนั้นเป็นผู้รักษาการ หรือ

(๔) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามมาตรา ๑๖๓

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีผู้เสนอตาม (๒) (๓) หรือ (๔) เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงินจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่ประชาชนได้เสนอร่างพระราชบัญญัติใดตาม (๔) แล้ว หากบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเดียวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นอีก ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖๓ วรรคสี่ มาใช้บังคับกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นด้วย

ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน

ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งต้องมีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติด้วย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อรัฐสภาต้องเปิดเผยให้ประชาชนทราบและให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัตินั้นได้โดยสะดวก”

<sup>๕</sup> ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๑๑ กำหนดว่า

“ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่มีผู้เสนอตามมาตรา ๑๔๒ (๒) (๓) และ (๔) ของรัฐธรรมนูญ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงิน ให้ประธานสภาแจ้งให้ผู้เสนอทราบ หากผู้เสนอไม่คัดค้านความเห็นของประธานสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันส่งคำแจ้ง ให้ถือว่าไม่มีกรณีเป็นที่สงสัยตามมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญ ก็ให้ประธานสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งแล้ว หากไม่พิจารณาให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้ประธานสภาแจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้เสนอทราบ

หากผู้เสนอแจ้งคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธานคณะกรรมการธิการสามัญทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย”

<sup>๖</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๓ บัญญัติว่า

“ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงิน หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่งดังต่อไปนี้

.....  
 ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)  
 ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว



ร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสมาชิกรัฐสภาของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย โดยผลของรัฐธรรมนูญและข้อบังคับดังกล่าวจึงกล่าวได้ว่า ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยในเบื้องต้น และประธานสภาผู้แทนราษฎรกับประธานคณะกรรมการสมาชิกรัฐสภาของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัยเป็นที่สุดว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่

ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่องนี้ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎรได้เคยวินิจฉัยไว้เป็นเบื้องต้นแล้วว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่เมื่อมีการพิจารณาในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) ได้มีผู้ตั้งข้อสงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ และในที่สุดประธานสภาผู้แทนราษฎรซึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมในขณะนั้นได้วินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จึงเป็นปัญหาว่าการวินิจฉัยของประธานสภาผู้แทนราษฎรในครั้งหลังนี้เป็นการชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อเกิดมีผู้ทักท้วงว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน และประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นสอดคล้องด้วยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จึงต้องถือว่าเป็นกรณีมีข้อสงสัย ซึ่งเป็นอำนาจในการวินิจฉัยของประธานสภาผู้แทนราษฎรกับประธานคณะกรรมการสมาชิกรัฐสภาของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะ ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่มีอำนาจวินิจฉัยได้โดยลำพัง

การดำเนินการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไปโดยไม่ได้นำกลับไปดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเสียให้ถูกต้อง จึงน่าจะไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ปัญหาที่ว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ จึงยังไม่เป็นที่ยุติตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญ

(๑) การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน การใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ

(๔) เงินตรา

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสมาชิกรัฐสภาของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะ เป็นผู้วินิจฉัย

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีตามวรรคสอง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีดังกล่าว

มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคสอง ให้ใช้เสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

.....  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)  
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว



เพราะถ้าถือตามคำวินิจฉัยของประธานสภาผู้แทนราษฎรในครั้งแรก ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ก็ไม่ใช่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่ถ้าจะถือตามคำวินิจฉัยครั้งที่สอง คำวินิจฉัยครั้งที่สองก็ไม่เป็นไปตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญเพราะไม่อยู่ในอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎรที่จะวินิจฉัยได้แต่โดยลำพัง กรณีจึงไม่เป็นที่ยุติว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ นายกรัฐมนตรีจึงยังไม่อยู่ในฐานะที่จะรับรองหรือไม่รับรองได้ นอกจากนั้น ในกรณีที่หากถือว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน การที่ได้มีการดำเนินการพิจารณาและลงมติรับหลักการจนถึงตั้งกรรมาธิการไปแล้ว โดยยังไม่มีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี ย่อมเป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และหากนายกรัฐมนตรีจะรับรองไปตามคำวินิจฉัยของประธานสภาผู้แทนราษฎรในครั้งที่สอง ก็ไม่ทำให้ความไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญนั้นกลับกลายเป็นความชอบด้วยรัฐธรรมนูญได้ และในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว หากมีผู้หยิบยกขึ้นเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญ และหากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าเป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวย่อมตกไปได้

ประเด็นที่สอง หากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สมควรที่นายกรัฐมนตรีจะให้คำรับรองหรือไม่ นั้น โดยที่ได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า นายกรัฐมนตรีไม่อยู่ในฐานะที่จะรับรองได้ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก อย่างไรก็ตาม เพื่อประกอบการพิจารณาของนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นสมควรให้ข้อสังเกตว่า ตามร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าว จะมีผลให้รัฐบาลต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้สูงอายุทุกคนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมไม่ว่าจะมีฐานะอย่างไร ซึ่งอาจต้องใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงสมควรสอบถามสำนักงบประมาณและกระทรวงการคลังประกอบด้วยว่าจะอยู่ในฐานะที่จะจัดสรรงบประมาณให้ได้หรือไม่

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบเรื่องสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ทั้ง ๕ ฉบับ เพื่อให้นายกรัฐมนตรีให้คำรับรอง เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งนายกรัฐมนตรีไม่อาจให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าว

ที่ประชุมรับทราบ ภายหลังจากอภิปรายของสมาชิกฯ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ตอบชี้แจง

ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณาระเบียบวาระต่อไป ได้มีสมาชิกฯ ปรีक्षाที่ประชุมกรณีนายกรัฐมนตรีไม่อาจให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๕ ฉบับ เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ถือว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นอันตกไปหรือไม่

ภายหลังการอภิปรายของสมาชิกฯ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปให้คณะกรรมการวิสามัญที่สภาฯ ตั้งไว้แล้วเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ พิจารณาดำเนินการต่อไป



หลังจากนั้น ได้มีสมาชิก ขอยายเวลาการแปรญัตติในร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ออกไปอีก ๗ วัน นับแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติ อนุญาตให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไปได้ตามที่ขอ

ต่อจากนั้น ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ซึ่งบรรจุ ในระเบียบวาระเรื่องด่วน ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) ในวันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จึงได้ขอถอนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ออกจากระเบียบวาระการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติยินยอมให้ถอนได้ จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๓๒๐ คน เห็นควรให้ถอนร่างพระราชบัญญัติ ด้วยคะแนนเสียง ๓๑๑ เสียง ไม่เห็นควรให้ถอน ร่างพระราชบัญญัติ ไม่มี งดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๗ เสียง ตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๖<sup>๑๑</sup> จำนวน ๕ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดย นายชลงาน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒<sup>๑๒</sup> ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน และบรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ (ในระเบียบวาระ เรื่องด่วนที่ ๑)

๒. เสนอโดย นายปัญญา ศรีปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน และบรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ (ในระเบียบวาระเรื่อง ด่วนที่ ๒)

<sup>๑๑</sup> ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๖ กำหนดว่า

“ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามนำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ญัตติที่ยังไม่ได้มีการลงมติหรือญัตติที่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป”

<sup>๑๒</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๒ บัญญัติว่า

“การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน”



๓. เสนอโดย นางวรศลี สุวรรณปรีสุทธิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทย ชาติพัฒนา กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและบรรจู่ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ (ในระเบียบวาระเรื่อง ด่วนที่ ๓)

๔. เสนอโดย นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน และบรรจู่ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ (ในระเบียบวาระเรื่อง ด่วนที่ ๔)

๕. เสนอโดย นายจตุติ ไกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบรรจู่ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ (ในระเบียบวาระเรื่อง ด่วนที่ ๕)

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรและได้บรรจู่ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง ก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติในวาระที่ ๓ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมเห็นว่าสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จนทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งจะต้องส่งให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร ทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัยและดำเนินการต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔<sup>๑๓</sup> และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๖<sup>๑๔</sup>

<sup>๑๓</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๔ บัญญัติว่า

“ร่างพระราชบัญญัติใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอและในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่สภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติม และประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งระงับการพิจารณาไว้ก่อน และภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิกรณีดังกล่าว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่ง

.....  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)  
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว





และในการประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะได้วินิจฉัยแล้ว และมีมติว่าในการแก้ไขในชั้นแปรญัตติได้มีการเปลี่ยนแปลงทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๔๔ วรรค ๒ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง และทางนายกรัฐมนตรีได้รับรองร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้

ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ทั้งนี้เพื่อพิจารณาลงมติในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สามโดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๑ เสียง ไม่เห็นด้วย ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๔ เสียงและส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖<sup>๑๔</sup>

ร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ในกรณีที่ที่ประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่งวินิจฉัยว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ทำให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่รับรอง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

<sup>๑๔</sup> ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๖ กำหนดว่า

“ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอและในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่ในการพิจารณาในวาระที่สอง ถ้าสภาได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดและประธานสภาเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาสั่งระงับการลงมติในวาระที่สามไว้ก่อน และส่งให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธานคณะกรรมการสามัญทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการตั้งกล่าว และให้นำความในข้อ ๑๑๑ และข้อ ๑๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

<sup>๑๕</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๖ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๔ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๔๒ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ออกมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

.....  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)  
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว



นอกจากนี้ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๒๔๒ เสียง ไม่เห็นด้วย ๑ เสียง งตออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๗ เสียง

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมาธิการสามัญ ประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖<sup>๖๖</sup> ซึ่งใน คราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ครั้งที่ ๗ ได้พิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมาธิการการเงิน การคลัง การธนาคาร และสถาบัน การเงิน และคณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมาธิการดังกล่าวรายงานต่อที่ ประชุมวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๔๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่า วุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

<sup>๖๖</sup> ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า

“ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่ง ร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมาธิการสามัญประจำ วุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้า คน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลง มติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมาธิการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็น ข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”



**สาระสำคัญของ**  
**ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....**  
**สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว**

**๑. หลักการและเหตุผล**

**๑.๑ หลักการ**

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

**๑.๒ เหตุผล**

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)**

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

**๓. คำปรารภ**

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

**๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)**

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป



๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๒๐ (๒) (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)”

๕.๒ กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุน ในด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม”

๕.๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐ (๒))

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”



**ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ  
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ  
แห่งร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....**

**๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ**

๑.๑ ตั้งข้อสังเกต เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙ (๕) ของร่างมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่กำหนดว่า ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อความคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒) นั้น ปัจจุบันพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าจะไปขึ้นทะเบียนไหน เพื่อไม่เกิดปัญหาในการขึ้นทะเบียนดังกล่าว จึงเห็นควรให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพจากข้อมูลทะเบียนราษฎรว่ามีผู้ใดบ้างที่มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง ในอัตราเดือนละ ๕๐๐ บาท

๑.๒ ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๙ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงินเพื่อการยังชีพแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงิน ด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดดังนี้คือ ๑) จ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ ๒) จ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ ซึ่งการโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบค่าธรรมเนียมในการโอน จึงไม่เห็นด้วยที่จะให้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเห็นว่าขั้นตอนการเบิกเงินค่อนข้างล่าช้า จึงขอเสนอให้ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้จ่ายเงินผู้สูงอายุจะดีกว่าเนื่องจากในแต่ละหมู่บ้านจะมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือนอยู่แล้ว

๑.๓ ไม่เห็นด้วยที่จะให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพแทนผู้สูงอายุ เพราะเกรงว่าเงินดังกล่าวไม่ถึงมือผู้สูงอายุ และควรกำหนดว่า “ห้ามรับแทน” จะเหมาะสมกว่า

๑.๔ ควรมีการตั้งคณะกรรมการฯ ซึ่งประกอบด้วย นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ขึ้นมาคอยตรวจสอบว่า มีผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุครบทุกคนหรือไม่

๑.๕ เห็นด้วยกับรัฐบาลที่จัดงบประมาณกลางปีเพิ่มเติมให้กับผู้สูงอายุ แต่ต้องการเรียกร้องให้รัฐบาลจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทุกคน กล่าวคือ รวมทั้งผู้สูงอายุที่มีฐานะร่ำรวยด้วย เพราะเห็นว่าเป็นสิทธิอันพึงได้ของผู้สูงอายุทุกคน



๑.๖ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

- เนื่องจากในร่างมาตรา ๔ ได้กำหนด ให้มีการยกเลิกความใน (๑๑) ของ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่บัญญัติว่า ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็น ธรรม แก้ไขเพิ่มเติม เป็น ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านการ จ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จากการแก้ไขเพิ่มเติมสาระสำคัญดังกล่าว เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๔๒ (๒) วรรคสอง<sup>๔</sup> ที่กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนเสนอ หากเป็น ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี ประกอบกับ มาตรา ๑๔๓ (๒)<sup>๕</sup> บัญญัติว่า ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหมายความว่าร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยเรื่องการจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงเห็นว่า การที่ร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวได้มีการแก้ไข เพิ่มเติมสาระสำคัญของมาตรา ๑๑ (๑๑) เกี่ยวกับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและ เป็นธรรมเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามมาตรา ๑๔๓ (๒) เนื่องจากรัฐบาลต้อง จ่ายเงินแผ่นดินให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ ทุกเดือน ๆ ละ ๕๐๐ บาท ทุกคนอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

<sup>๔</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓๙ ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีผู้เสนอตาม (๒) (๓) หรือ (๔) เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยว ด้วการเงินจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี”

<sup>๕</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๓ บัญญัติว่า

“ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน

ฯลฯ

ฯลฯ”



- พิจารณาจากระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน การจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ได้กำหนด หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินจากกองทุนให้กับผู้สูงอายุ โดยวัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินจากกองทุนดังกล่าวไม่ต้องการให้จ่ายเงินแก่ผู้สูงอายุเป็นเบี้ยยังชีพ แต่ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอมาดังกล่าว ก็ให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุจากเงินกองทุน จึงเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับการเงินเพราะนำเงินกองทุนไปใช้กับอีกกลุ่มหนึ่ง

๑.๗ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

- เนื่องจากในร่างมาตรา ๔ ได้กำหนด ให้มีการยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่บัญญัติว่า ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม แก้ไขเพิ่มเติม เป็น ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จากการแก้ไขเพิ่มเติมสาระสำคัญดังกล่าว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับการเงิน เนื่องจากเห็นว่า รัฐมิได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมแต่อย่างใด แต่เป็นงบประมาณที่รัฐจัดสรรสำหรับจ่ายให้กับผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่แล้ว แต่เปลี่ยนวิธีการจ่ายเงินที่จ่ายปีละ ๒ ครั้ง ๆ ๖ เดือน เป็น จ่ายเป็นรายเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง ในอัตราเดือน ๕๐๐ บาท

- การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญจากพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่อย่างไร และไม่เป็นการเพิ่มภาระทางการเงินหรือทางการคลังให้กับรัฐบาลแต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพไว้ในกฎหมายแม่บทเพื่อที่จะได้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุในรัฐบาลชุดต่อ ๆ ไป เนื่องจากในอดีตได้มีแก้ไขระเบียบการจ่ายเงินให้แก่ผู้สูงอายุจากเดิมที่จ่ายเป็นรายเดือนให้จ่ายเป็นปีละ ๒ ครั้ง ๆ ๖ เดือน เป็นต้น ดังนั้น จึงเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

## ๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๒๓๘ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ๖ เสียง และไม่ลงคะแนน ๖ เสียง



๓. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับ  
มาตรา

๓.๑ ประเด็นและสาระสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร  
อย่างกว้างขวาง

- นายชลน่าน ศรีแก้ว ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ  
พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง  
การส่งเสริม การสนับสนุน และสนับสนุนการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุอื่นแก่ผู้สูงอายุตาม  
มาตรา ๒๐ (๒)”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ แต่มีการอภิปราย  
โดยให้เหตุผลว่า

เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วยกองทุน จึงใช้ถ้อยคำว่า “เงินสวัสดิการอื่น”  
เพื่อให้จ่ายเป็นสวัสดิการอื่น ๆ แทน เนื่องจากกองทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครอง  
ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุในลักษณะหน่วยงานหรือองค์กรที่เข้ามาช่วยเหลือ

- นายชลน่าน ศรีแก้ว ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ  
พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพสวัสดิการเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

โดยให้เหตุผลว่า การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม นั้น  
ผู้สงวนคำแปรญัตติไม่เห็นด้วยที่บัญญัติให้มีการจ่ายเงินเป็นเบี้ยยังชีพ แต่เห็นควรจ่ายเป็นเงิน  
สวัสดิการเพราะความหมายครอบคลุมมากกว่า อีกทั้งการจ่ายเงินให้แก่ผู้สูงอายุทุกคนมิใช่เป็นการ  
จ่ายเงินเบี้ยยังชีพแต่เป็นการให้สวัสดิการที่เป็นตัวเงิน ดังนั้น หากต้องการให้ผู้สูงอายุได้รับเงิน  
สำหรับการดำรงชีพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม คำว่า “จ่ายเงินสวัสดิการ” จะครอบคลุมมากกว่า

- นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง ขอแปรญัตติเพิ่มความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ  
พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือน เดือนละสามพันบาท  
อย่างทั่วถึงทุกคนและเป็นธรรม

ผู้ใดละเว้นไม่กระทำการหรือไม่ปฏิบัติตามวรรคแรกของมาตรา ๑๑ (๑๑)  
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี

.....  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)  
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว





การลงโทษผู้กระทำผิดตามมาตรา ๑๑ (๑๑) จะลงโทษรอลงอาญาไม่ได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

โดยให้เหตุผลว่า

- ต้องการเพิ่มคำว่า “แก่ผู้สูงอายุ” เพื่อเป็นการยืนยันว่าจะจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุทุกคนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป กล่าวคือ คนที่มีฐานะร่ำรวยก็มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพด้วย
- การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือน ๗ ละ ๑ ครั้ง ในอัตราเดือนละ ๕๐๐ บาท เห็นว่า น้อยเกินไป ควรเพิ่มอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกผันผวนค่าของชีพสูง
- เห็นควรกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้มีหน้าที่ ๗ เกี่ยวข้องที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กล่าวคือ ละเลยไม่ใส่ใจสิทธิของผู้สูงอายุ

- นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมแก่ผู้สูงอายุทุกคน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

โดยให้เหตุผลว่า

- การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตามร่างเดิมของคณะกรรมการนั้น ผู้สงวนคำแปรญัตติไม่เห็นด้วย เพราะเกรงว่าจะจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ อาจไม่ทั่วถึงและไม่เป็นธรรม จึงขอแปรญัตติเพิ่มคำว่า “แก่ผู้สูงอายุทุกคน” เหตุผลเพื่อเป็นการยืนยันว่าจะจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับคนไทยทุกคนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป กล่าวคือ คนที่มีฐานะร่ำรวยก็มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพด้วย

นายชลน่าน ศรีแก้ว ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๒) “พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนและสนับสนุนการช่วยเหลือเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนเงินสวัสดิการอื่นแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

โดยให้เหตุผลว่า ต้องการใช้คำว่า “เงินสวัสดิการอื่น” แทนคำว่า “การจัดสวัสดิการ” ตามถ้อยคำของที่คณะกรรมการแก้ไข เนื่องจากเห็นว่าการใช้คำว่า “เงินสวัสดิการอื่น”



จะมีความหมายที่นอกเหนือจากการคุ้มครอง ส่งเสริม การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ โดยสามารถดำเนินการได้โดยใช้เงินจากกองทุน

นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อคุ้มครอง ส่งเสริม การสนับสนุน และอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุทุกคน ทั้งนี้ต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจ่าย เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือน และในกรณีผู้สูงอายุถึงแก่ความตาย ให้สิทธิในการรับเบี้ยยังชีพ ดังกล่าวในงวดสุดท้ายตกทอดแก่ทายาท ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

โดยให้เหตุผลว่า เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าคนไทยทุกคนที่มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ ขึ้นไปจะได้รับเบี้ยยังชีพไม่ว่ามีฐานะยากจนหรือมีฐานะร่ำรวย ในกรณีผู้สูงอายุถึงแก่ความตายก็ให้ จ่ายเบี้ยยังชีพในงวดสุดท้ายตกทอดแก่ทายาทด้วย

### ๓.๒ ประเด็นการตอบข้อซักถามของคณะกรรมการ

คณะกรรมการตอบข้อซักถามของผู้สงวนคำแปรญัตติ ร่างมาตรา ๓ แก้ไข เพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕) ดังนี้

- เหตุที่คณะกรรมการได้แก้ไขความใน (๕) ของมาตรา ๙ เนื่องจากบทบัญญัติใน มาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ผู้สูงอายุแห่งชาติในการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม ให้แก่ผู้สูงอายุนั้น ซึ่งเงินดังกล่าวที่นำมาจ่ายให้แก่ผู้สูงอายุตามระเบียบฯ นี้ ต้องนำเงิน จากกองทุนผู้สูงอายุมาใช้ ซึ่งการจ่ายเบี้ยยังชีพในมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีวิธีดำเนินการอยู่แล้วโดยผ่านทางงบประมาณจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งจะไม่นำ เงินกองทุนมาใช้ เนื่องจากมีจำนวนมาก เงินกองทุนไม่สามารถรองรับในส่วนนี้ได้ ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้แก้ไขความใน (๕) ของมาตรา ๙ เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุ แห่งชาติ มีหน้าที่กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒) ซึ่งการจัดสวัสดิการดังกล่าว กองทุนผู้สูงอายุได้ให้ความช่วยเหลืออยู่แล้ว เช่น การให้กู้ยืมเงิน การฝึกอาชีพที่เหมาะสม เป็นต้น



คณะกรรมการตอบข้อซักถามของผู้สงวนคำแปรญัตติ ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑) ดังนี้

- เหตุผลที่คณะกรรมการไม่แก้ไขตามผู้สงวนคำแปรญัตติเพราะ “การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม” มีความหมายชัดเจนมากกว่า “การจ่ายเงินสวัสดิการเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม” หากมีการแก้ไขถ้อยคำดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความสับสนได้ ประกอบกับร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕) เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติในเรื่องการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒) ก็ใช้คำว่า “สวัสดิการ” โดยมีความครอบคลุมเรื่องอื่น ๆ ที่นอกจากการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือน รวมถึงเงินสวัสดิการสงเคราะห์ การรักษาพยาบาล เป็นต้น

- การกำหนดถ้อยคำว่า “ผู้สูงอายุ” นั้น คณะกรรมการไม่เห็นด้วย เนื่องจากบทบัญญัติในมาตรา ๑๑ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติคำว่า “ผู้สูงอายุ” อีก

- สำหรับการกำหนดให้จ่ายเงินแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือน เดือนละสามพันบาทนั้น คณะกรรมการเห็นว่า ไม่ควรกำหนดเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน เพราะต้องขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินของประเทศด้วย ปัจจุบันได้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุในอัตราเดือนละ ๕๐๐ บาท ในอนาคตอาจมีการปรับอัตราได้

- สำหรับถ้อยคำว่า “อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม” นั้น คณะกรรมการเห็นว่า ถ้อยคำดังกล่าว หมายถึง ผู้สูงอายุต้องได้รับเงินค่าเบี้ยยังชีพอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมทุกคน หากกำหนดถ้อยคำว่า “ทุกคนและเป็นธรรม” ความหมายดังกล่าวอาจหมายถึง ผู้สูงอายุอาจได้รับเบี้ยยังชีพอย่างไม่เป็นธรรมก็ได้ ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นว่า คำว่า “ทั่วถึงและเป็นธรรม” มีความเหมาะสมมากกว่า

- ผู้สงวนคำแปรญัตติต้องการให้มีการกำหนดบทลงโทษไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้ คณะกรรมการ ไม่สามารถแก้ไขเพิ่มเติมโดยเพิ่มความดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นการแก้ไขเกินหลักการ เนื่องจากชั้นรับหลักการในวาระที่หนึ่งไม่ได้มีการกำหนดบทลงโทษทางอาญาไว้ ประกอบกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่มีการกำหนดบทลงโทษไว้ ประกอบกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเรื่องการคุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุเป็นส่วนใหญ่

- การที่คณะกรรมการไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “ผู้สูงอายุ” ตามที่ผู้สงวนคำแปรญัตติต้องการนั้น เนื่องจาก การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม หมายถึง ผู้สูงอายุทุกคนอยู่แล้ว ประกอบกับค่านियามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปต้องได้รับเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึง และคำว่า “เป็นธรรม” คือ ต้องได้รับเท่า ๆ กัน



- เนื่องจากร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑) นั้นคณะกรรมการธิการไม่ได้มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติได้ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ โดยคณะกรรมการธิการยืนยันตามร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑) เดิมที่เสนอ โดยผู้แปรญัตติยังติดใจ จึงต้องลงมติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรว่าจะเห็นด้วยกับร่างมาตรา ๔ ของคณะกรรมการธิการหรือจะเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ หากเห็นด้วยกับร่างของคณะกรรมการ ลงมติเห็นด้วย หากเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติ ลงมติว่าไม่เห็นด้วย

**ผลการลงมติสำหรับร่างมาตรา ๔ ดังนี้**

สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับร่างมาตรา ๔ ของคณะกรรมการธิการ ด้วยคะแนนเสียง ๒๓๔ เสียง ไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติ ๑๔ เสียง งดออกเสียง ๔ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๑๓ เสียง ดังนี้

**มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการ**

คณะกรรมการธิการตอบข้อซักถามของผู้สงวนคำแปรญัตติ ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒) ดังนี้

- เหตุผลที่คณะกรรมการธิการไม่แก้ไข คำว่า “เงินสวัสดิการอื่น” ตามผู้แปรญัตตินั้น เนื่องจากคำว่า “การจัดสวัสดิการ” เป็นถ้อยคำที่สอดคล้องกับร่างมาตรา ๓ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕) ซึ่งมีถ้อยคำว่า “การจัดสวัสดิการ” เหมือนกัน

- สำหรับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการในร่างมาตรา ๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒) ที่ว่า “(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด” จากสาระสำคัญของอนุมาตราดังกล่าวมีความหมายครอบคลุมอยู่แล้ว ซึ่งปัจจุบันผู้สูงอายุมีสวัสดิการที่หลากหลาย ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องใส่คำว่า “อื่น” อีก

- สำหรับสาระสำคัญที่ผู้แปรญัตติได้เพิ่มเติมใน (๒) ของมาตรา ๒๐ ที่ว่า พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อคุ้มครอง และส่งเสริม การสนับสนุน และอนุมติการจ่ายเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุทุกคน ทั้งนี้ ต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือนนั้น กรรมการธิการไม่สามารถกำหนดสาระสำคัญดังกล่าวได้เนื่องจากจะกระทบต่ออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนผู้สูงอายุและกระทบเงินกองทุนผู้สูงอายุด้วย ดังนั้น คณะกรรมการธิการจึงเห็นว่าการใช้คำว่า “การจัดสวัสดิการ” จะไม่กระทบกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนผู้สูงอายุและไม่กระทบเงินกองทุนผู้สูงอายุ เนื่องจากปัจจุบันการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุมิได้ใช้เงินจากกองทุนผู้สูงอายุอยู่แล้ว



๓.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา

ร่าง  
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

|   |               |
|---|---------------|
| ชื่อร่างพระราชบัญญัติ   | ไม่มีการแก้ไข |
| คำปรารภ   | ไม่มีการแก้ไข |
| มาตรา ๑   | ไม่มีการแก้ไข |
| มาตรา ๒   | ไม่มีการแก้ไข |
| มาตรา ๓   | มีการแก้ไข    |
| <p>คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และสนับสนุนการดำเนินงานการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๒๐ (๒)”</p> <p>มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ</p> |               |
| มาตรา ๔   | ไม่มีการแก้ไข |
| <p>นายชลน่าน ศรีแก้ว ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้</p> <p>“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพสวัสดิการเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม”</p> <p>คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน</p>   |               |



นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง ขอแปรญัตติเพิ่มความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือน เดือนละสามพันบาท อย่างทั่วถึงทุกคนและเป็นธรรม

ผู้ใดละเว้นไม่กระทำการหรือไม่ปฏิบัติตามวรรคแรกของมาตรา ๑๑ (๑๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี

การลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๑ (๑๑) จะลงโทษรอลงอาญาไม่ได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

- นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือน อย่างทั่วถึงแก่ผู้สูงอายุทุกคน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

เนื่องจากร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑) นั้นคณะกรรมการไม่ดำเนินการแก้ไข มีผู้แปรญัตติได้ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ โดยคณะกรรมการยืนยันตามร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑) เดิมที่เสนอ โดยผู้แปรญัตติยังติดใจ จึงต้องลงมติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรว่าจะเห็นด้วยกับร่างมาตรา ๔ ของคณะกรรมการหรือจะเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ หากเห็นด้วยกับร่างของคณะกรรมการ ลงมติเห็นด้วย หากเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติ ลงมติว่าไม่เห็นด้วย

ผลการลงมติสำหรับร่างมาตรา ๔ ดังนี้

สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับร่างมาตรา ๔ ของคณะกรรมการ ด้วยคะแนนเสียง ๒๓๔ เสียง ไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติ ๑๘ เสียง งดออกเสียง ๔ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๑๓ เสียง

**มติ** ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการ



มาตรา ๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และ สนับสนุนการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

๕. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๔ เสียงและส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ข้อสังเกตของคณะกรรมการ<sup>๑</sup>

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว และเห็นว่าควรเสนอเป็นข้อสังเกตไว้ท้ายร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณา ดังนี้

๑. คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในส่วนของเหตุผลเป็นดังนี้

“เหตุผล”

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรีและความช่วยเหลือที่เหมาะสมของรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ สิทธิเรื่องเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ และอำนาจหน้าที่ของคณะ

<sup>๑</sup> สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผล โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องตามข้อบังคับ



กรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึง และเป็นธรรมจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๒. คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ประกอบกับระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๓ ฉบับ (ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๑) แล้วเห็นว่า ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพไว้ในลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๕ (๓) กำหนดลักษณะต้องห้ามไว้คือ ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้เป็นประจำ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๖ (๒) กำหนดคุณสมบัติไว้คือ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ซึ่งในการวินิจฉัยคุณสมบัติดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้สูงอายุและอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการตีความตามข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติตามระเบียบดังกล่าวแตกต่างกัน ดังนั้น คณะกรรมาธิการฯ จึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบดังกล่าวให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม โดยเห็นสมควรกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ
- (๔) ได้ขึ้นทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิ์

คณะกรรมาธิการฯ จึงเห็นสมควรให้ตัดความในข้อ ๕ (๓) ของระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ และตัดความในข้อ ๖ (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ออก เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติพื้นฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น





๓. คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งคณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่าทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๓ (๒) จึงเห็นสมควรเสนอให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานคณะกรรมาธิการสามัญทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัยและดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๔ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๖ ต่อไป

**มติ** ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๒๔๒ เสียง ไม่เห็นชอบด้วยคะแนน ๑ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๗ เสียง

## ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)  
กับ  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

| พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖<br>(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)  | ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....<br>(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)  |
|--|---|
| <p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ<br/>ผู้สูงอายุ<br/>พ.ศ. ๒๕๔๖<sup>๑</sup></p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.<br/>ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖<br/>เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p style="text-align: center;">พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ<br/>โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ</p> | <p style="text-align: center;">ร่าง<br/>พระราชบัญญัติ<br/>ผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)<br/>พ.ศ. ....</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ</p> |

<sup>๑</sup> ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๓๐ ก หน้า ๑ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๖

| <p style="text-align: center;"><b>พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖</b><br/>(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>   | <p style="text-align: center;"><b>ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</b><br/>(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>   |
|--|---|
| <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน สถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันครอบครัวได้มีส่วนร่วมในการช่วยดูแลผู้สูงอายุ</p> <p>(๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักตาม (๑) ตลอดจนประสานงานติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักดังกล่าว</p> <p>(๓) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการพัฒนาผู้สูงอายุ</p> <p>(๔) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๐ (๑)</p> <p>(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับกาเวพิงเวณเมอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)</p> | <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)”</p> |

| <p style="text-align: center;"><b>พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖</b><br/>(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>   | <p style="text-align: center;"><b>ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</b><br/>(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>          |
|--|--|
| <p>(๖) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๐ (๓)</p> <p>(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๑</p> <p>(๘) กำหนดระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๙) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน สถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ</p> <p>(๑๐) เสนอรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับผู้สูงอายุของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง</p> <p>(๑๑) พิจารณาเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับผู้สูงอายุตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย</p> <p>มาตรา ๑๑ ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้</p> <p>(๑) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ</p> <p>(๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต</p> | <p style="text-align: center;">มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> |

| <p>พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖<br/>(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>   | <p>ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....<br/>(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p> |
|---|--|
| <p>(๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม</p> <p>(๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน</p> <p>(๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุ ในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น</p> <p>(๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม</p> <p>(๗) การยกเว้นค่าเช่าชมสถานที่ของรัฐ</p> <p>(๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือ ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง</p> <p>(๙) การให้คำแนะนำ ปกป้อง ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือ ในทางการแก้ไขปัญหาคบครัว</p> <p>(๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง</p> <p>(๑๑) การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม</p> <p>(๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี</p> <p>(๑๓) การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและประกาศกำหนดให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดของกระทรวงหรือทบวงในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ความสัมพันธ์กับภารกิจหลักและปริมาณงานในความรับผิดชอบ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนประกอบด้วยเป็นสำคัญ</p> | <p>(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม</p>                          |

| <p style="text-align: center;"><b>พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖</b><br/>(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>   | <p style="text-align: center;"><b>ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</b><br/>(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>  |
|--|--|
| <p>การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานตามวรรคสองดำเนินการให้โดยไม่คิดมูลค่าหรือโดยให้ส่วนลดเป็นกรณีพิเศษก็ได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ<br/>พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร<br/>นายกรัฐมนตรี</p> | <p style="text-align: center;">มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p style="text-align: center;">.....<br/>.....</p> |

## ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....



## แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๖๔)\*

### แนวคิดพื้นฐานของการจัดทำแผน

#### ปรัชญา

- (๑) การสร้างหลักประกันในวัยสูงอายุเป็นกระบวนการสร้างความมั่นคงให้แก่สังคม
- (๒) ผู้สูงอายุมีคุณค่าและศักยภาพ สมควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม
- (๓) ผู้สูงอายุมีศักดิ์ศรีและสมควรดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนของตนได้อย่างมีคุณภาพที่สมเหตุสมผล และสมวัย
- (๔) ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ใช่บุคคลด้อยโอกาสหรือเป็นภาระต่อสังคมและถึงแม้ผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งจะประสบความทุกข์ยาก และต้องการการเกื้อกูลจากสังคมและรัฐ แต่ก็เพียงบางช่วงเวลาของวัยสูงอายุเท่านั้น

#### วิสัยทัศน์

"ผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของสังคม" โดย

- ประชากรผู้สูงอายุที่มีสถานภาพดี (สุขภาพ ดีทั้งกายและจิต ครอบครัวอบอุ่นมีสังคมที่ดี มีหลักประกันที่มั่นคงได้รับสวัสดิการและการบริการที่เหมาะสมอย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ มีส่วนร่วม มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง)
- ผู้สูงอายุที่ทุกข์ยากและต้องการการเกื้อกูล หากมีการดำเนินการที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้สูงอายุเหล่านี้ส่วนใหญ่ดำรงอยู่ในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง
- ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันหลักในการเกื้อหนุนผู้สูงอายุ
- ระบบสวัสดิการและบริการจะต้องสามารถรองรับผู้สูงอายุให้สามารถดำรงอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ
- รัฐจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในระบบบริการ

#### วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงผู้สูงอายุในฐานะบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคม
- เพื่อให้ประชากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมการและมีการเตรียมการเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ
- เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตและมีหลักประกัน
- เพื่อให้ประชาชน ครอบครัว ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการกิจด้านผู้สูงอายุ

\* ที่มา : สืบค้น <http://www.thaicentenarian.mahidol.ac.th/TECIC/index.php/for-elderly/policy/>

- เพื่อให้มีกรอบและแนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนต่าง ๆ ในสังคมทั้งภาคประชาชนชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุได้ปฏิบัติงานอย่าง ประสานและ สอดคล้องกัน

### ยุทธศาสตร์ของแผน

แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) จัดแบ่งเป็น ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ๓ มาตรการหลัก

๑.๑ มาตรการหลักประกันด้านรายได้เพื่อวัยสูงอายุ

๑.๒ มาตรการการให้การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑.๓ มาตรการการปลูกจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๖ มาตรการหลัก

๒.๑ มาตรการส่งเสริมความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ดูแลตนเองเบื้องต้น

๒.๒ มาตรการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ

๒.๓ มาตรการส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ของผู้สูงอายุ

๒.๔ มาตรการสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ

๒.๕ มาตรการ ส่งเสริม สนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุ และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้ และสามารถเข้าถึงข่าวสารและสื่อ

๒.๖ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย

๓. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

ประกอบด้วย ๔ มาตรการหลัก

๓.๑ มาตรการคุ้มครองด้านรายได้

๓.๒ มาตรการหลักประกันด้านคุณภาพ

๓.๓ มาตรการด้านครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

๓.๔ มาตรการระบบบริการและเครือข่ายการเฝ้าหนุน

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๒ มาตรการหลัก

๔.๑ มาตรการการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุระดับชาติ

๔.๒ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการประมวลและพัฒนางานองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินการ ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ประกอบด้วย ๕ มาตรการหลัก

๕.๑ มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานวิจัยดำเนินการประมวล และพัฒนางานองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุที่จำเป็นสำหรับการกำหนดนโยบาย และการพัฒนาการบริการหรือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ

๕.๒ มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาวิจัยด้านผู้สูงอายุ โดยเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย การพัฒนาการบริการและการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมอย่างเหมาะสม

๕.๓ มาตรการดำเนินการให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติที่มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

๕.๔ มาตรการพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้เป็นระบบและทันสมัย

**ขั้นตอนดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ\***  
( ระเบียบรายละเอียดกระบวนการ/ขั้นตอน/ที่ต้องดำเนินการ )

การดำเนินการผ่านกลไกคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ โดยมีการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการ ได้มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง

**ระยะเตรียมการและผลักดันนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล**

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยมีคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณากำหนดแนวทาง ขั้นตอน ระยะเวลาการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

๒. มีการออกระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ รวมทั้งแบบคำขอขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพื่อเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับระเบียบฯ

๓. นำระเบียบฯ ลงในประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อเป็นการประกาศให้ทราบทั่วกัน เล่มที่ ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๔. ออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๕๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ มอบอำนาจให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนายกเมืองพัทยา ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ทั้ง ๓ หน่วยงาน ไปกำหนดวิธีปฏิบัติและกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ ในการจ่ายเบี้ยยังชีพตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒

๕. การกำหนดปฏิทินขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑ กรมบัญชีกลาง แจงรายชื่อข้าราชการบำนาญ และกรมการปกครอง ส่งรายชื่อผู้สูงอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา (๑๐ - ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒)

๕.๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ดำเนินการ ดังนี้

\* ที่มา : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

- รับผิดชอบเป็นผู้สูงอายุ ( ๒๖ กุมภาพันธ์ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒) (กรณีให้ผู้อื่นยื่นแทนต้องมีหนังสือมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษร)

- ตรวจสอบรายชื่อ/คุณสมบัติผู้สูงอายุเพื่อการยืนยันผู้มีสิทธิ

(๑๖ - ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒)

- ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ ( ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๒)

- จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคารหรือจ่ายให้ผู้สูงอายุโดยตรง

(๗-๒๔ เมษายน ๕๒ เป็นต้นไป)

- ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ( ๒๗ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ )

#### ๕.๓ ผู้มีคุณสมบัติได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

- มีสัญชาติไทย

- มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ( ผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒)

- ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ

หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้เป็นประจำ

๕.๔ การจ่ายเงินเดือนละ ๕๐๐ บาท ตั้งแต่เดือน เมษายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

#### ๕.๕ วิธีการจ่ายเงิน

- รับเงินสดด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นรับแทน

- โอนเข้าบัญชีธนาคารของตนเองหรือมอบอำนาจโอนเข้าบัญชีอื่น (กรณีโอนเข้าบัญชีอื่นต้องมีหนังสือมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษร)

#### ๕.๖ สถานที่ยื่นแบบแสดงความจำนง

- ส่วนภูมิภาค ยื่นแสดงความจำนงที่เทศบาลและ องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ตนเองมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

- กรุงเทพมหานคร ยื่นแสดงความจำนงที่สำนักงานเขตที่ตนเองมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

#### ๕.๗ หลักฐานการยื่น

- บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา

- กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นยื่นแทนและรับเงิน ต้องมีหนังสือมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษร

- กรณีประสงค์รับเงินโดยวิธีโอนเงินผ่านธนาคาร ต้องมีสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา

## ๖. การประชาสัมพันธ์

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ได้เร่งประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ไปสเตอร์ การให้สัมภาษณ์ของรัฐมนตรี ผู้บริหารของกระทรวงฯ
- นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทุกจังหวัด เร่งประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลในส่วนภูมิภาคอีกทางหนึ่ง เพื่อให้ผู้สูงอายุทั่วประเทศรับรู้อย่างทั่วถึง
- ประชาสัมพันธ์ลงในเว็บไซต์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และรวมทั้งให้บริการตอบข้อซักถามตลอด ๒๔ ชั่วโมง ที่ศูนย์ประชาธิปไตย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย
- ประสานสำนักนายกรัฐมนตรี และองค์การสื่อสารมวลชน ในการกำกับดูแลให้ร่วมดำเนินการประชาสัมพันธ์เรื่อง การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒
- ประชาสัมพันธ์ผ่านผู้นำชุมชน องค์กร ชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศ

การจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเบี้ยยังชีพคนชรา  
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น\*

| ลำดับ | จังหวัด         | งบประมาณปี 2551             |             | งบประมาณปี 2552             |             |   |             |
|-------|-----------------|-----------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|---|-------------|
|       |                 | คนชราที่ได้รับจัดสรรจากกรมฯ |             | คนชราที่ได้รับจัดสรรจากกรมฯ |             | คนชราที่ได้รับจัดสรร<br>ตามนโยบายเร่งด่วนรัฐบาล<br>งบเพิ่มเติม 6 เดือน (เม.ย.-ก.ย.) |             |
|       |                 | คน                          | เงิน        | คน                          | เงิน        | คน  | เงิน        |
| 1     | กระบี่          | 11,337                      | 68,022,000  | 11,337                      | 68,022,000  | 18,353  | 55,059,000  |
| 2     | กาญจนบุรี       | 12,843                      | 77,058,000  | 12,843                      | 77,058,000  | 47,820  | 143,460,000 |
| 3     | กาฬสินธุ์       | 38,379                      | 230,274,000 | 38,379                      | 230,274,000 | 36,232  | 108,696,000 |
| 4     | กำแพงเพชร       | 21,328                      | 127,968,000 | 21,328                      | 127,968,000 | 42,242  | 126,726,000 |
| 5     | ขอนแก่น         | 49,421                      | 296,526,000 | 49,421                      | 296,526,000 | 89,494  | 268,482,000 |
| 6     | จันทบุรี        | 17,307                      | 103,842,000 | 17,307                      | 103,842,000 | 31,857  | 95,571,000  |
| 7     | ฉะเชิงเทรา      | 16,980                      | 101,880,000 | 16,980                      | 101,880,000 | 46,616  | 139,848,000 |
| 8     | ชลบุรี          | 11,994                      | 71,964,000  | 11,994                      | 71,964,000  | 66,214  | 198,642,000 |
| 9     | ชัยนาท          | 13,189                      | 79,134,000  | 13,189                      | 79,134,000  | 30,231  | 90,693,000  |
| 10    | ชัยภูมิ         | 75,306                      | 451,836,000 | 75,306                      | 451,836,000 | 35,323  | 105,969,000 |
| 11    | ชุมพร           | 9,740                       | 58,440,000  | 9,740                       | 58,440,000  | 35,066  | 105,198,000 |
| 12    | เชียงใหม่       | 36,288                      | 217,728,000 | 36,288                      | 217,728,000 | 64,778  | 194,334,000 |
| 13    | เชียงใหม่       | 43,717                      | 262,302,000 | 43,717                      | 262,302,000 | 106,531   | 319,593,000 |
| 14    | ตรัง            | 23,466                      | 140,796,000 | 23,466                      | 140,796,000 | 31,621  | 94,863,000  |
| 15    | ตราด            | 6,217                       | 37,302,000  | 6,217                       | 37,302,000  | 12,745  | 38,235,000  |
| 16    | ตาก             | 17,650                      | 105,900,000 | 17,650                      | 105,900,000 | 19,267  | 57,801,000  |
| 17    | นครนายก         | 13,169                      | 79,014,000  | 13,169                      | 79,014,000  | 16,250  | 48,750,000  |
| 18    | นครปฐม          | 14,184                      | 85,104,000  | 14,184                      | 85,104,000  | 58,138  | 174,414,000 |
| 19    | นครพนม          | 40,568                      | 243,408,000 | 40,568                      | 243,408,000 | 13,661  | 40,983,000  |
| 20    | นครราชสีมา      | 113,474                     | 680,844,000 | 113,474                     | 680,844,000 | 121,425   | 364,275,000 |
| 21    | นครศรีธรรมราช   | 32,302                      | 193,812,000 | 32,302                      | 193,812,000 | 122,854   | 368,562,000 |
| 22    | นครสวรรค์       | 23,485                      | 140,910,000 | 23,485                      | 140,910,000 | 90,286  | 270,858,000 |
| 23    | นนทบุรี         | 11,879                      | 71,274,000  | 11,879                      | 71,274,000  | 67,090  | 201,270,000 |
| 24    | นราธิวาส        | 19,772                      | 118,632,000 | 19,772                      | 118,632,000 | 31,055  | 93,165,000  |
| 25    | น่าน            | 17,337                      | 104,022,000 | 17,337                      | 104,022,000 | 32,167  | 96,501,000  |
| 26    | บุรีรัมย์       | 84,368                      | 506,208,000 | 84,368                      | 506,208,000 | 49,916  | 149,748,000 |
| 27    | ปทุมธานี        | 16,996                      | 101,976,000 | 16,996                      | 101,976,000 | 41,109  | 123,327,000 |
| 28    | ประจวบคีรีขันธ์ | 14,451                      | 86,706,000  | 14,451                      | 86,706,000  | 26,262  | 78,786,000  |

\* ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

| ลำดับ | จังหวัด         | งบประมาณปี 2551             |             | งบประมาณปี 2552             |             | คนชราที่ได้รับจัดสรร<br>ตามนโยบายเร่งด่วนรัฐบาล<br>งบเพิ่มเติม 6 เดือน (น.ย.-ก.ย.) |             |
|-------|-----------------|-----------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|--|-------------|
|       |                 | คนชราที่ได้รับจัดสรรจากกรมฯ |             | คนชราที่ได้รับจัดสรรจากกรมฯ |             | คน   | เงิน        |
|       |                 | คน                          | เงิน        | คน                          | เงิน        |  |             |
| 29    | ปราจีนบุรี      | 9,384                       | 56,304,000  | 9,384                       | 56,304,000  | 30,920   | 92,760,000  |
| 30    | ปัตตานี         | 15,494                      | 92,964,000  | 15,494                      | 92,964,000  | 34,489   | 103,467,000 |
| 31    | พระนครศรีอยุธยา | 23,254                      | 139,524,000 | 23,254                      | 139,524,000 | 51,936   | 155,808,000 |
| 32    | พะเยา           | 26,924                      | 131,544,000 | 26,924                      | 161,544,000 | 21,953   | 65,859,000  |
| 33    | พังงา           | 9,634                       | 57,804,000  | 9,634                       | 57,804,000  | 13,174   | 39,522,000  |
| 34    | พัทลุง          | 10,802                      | 64,812,000  | 10,802                      | 64,812,000  | 44,473   | 133,419,000 |
| 35    | พิจิตร          | 24,714                      | 148,284,000 | 24,714                      | 148,284,000 | 34,471   | 103,413,000 |
| 36    | พิษณุโลก        | 22,672                      | 136,032,000 | 22,672                      | 136,032,000 | 54,567   | 163,701,000 |
| 37    | เพชรบุรี        | 12,242                      | 73,452,000  | 12,242                      | 73,452,000  | 36,162   | 108,486,000 |
| 38    | เพชรบูรณ์       | 39,563                      | 237,378,000 | 39,563                      | 237,378,000 | 56,396   | 169,188,000 |
| 39    | แพร่            | 15,153                      | 90,918,000  | 15,153                      | 90,918,000  | 40,368   | 121,104,000 |
| 40    | ภูเก็ต          | 5,768                       | 34,608,000  | 5,768                       | 34,608,000  | 11,129   | 33,387,000  |
| 41    | มหาสารคาม       | 28,245                      | 169,470,000 | 28,245                      | 169,470,000 | 47,551   | 142,653,000 |
| 42    | มุกดาหาร        | 14,049                      | 84,294,000  | 14,049                      | 84,294,000  | 10,725   | 32,175,000  |
| 43    | แม่ฮ่องสอน      | 9,425                       | 56,550,000  | 9,425                       | 56,550,000  | 8,374  | 25,122,000  |
| 44    | ยโสธร           | 32,541                      | 195,246,000 | 32,541                      | 195,246,000 | 14,461   | 43,383,000  |
| 45    | ยะลา            | 10,459                      | 62,754,000  | 10,459                      | 62,754,000  | 23,941   | 71,823,000  |
| 46    | ร้อยเอ็ด        | 42,881                      | 257,286,000 | 42,881                      | 257,286,000 | 62,275   | 186,825,000 |
| 47    | ระนอง           | 4,706                       | 28,240,000  | 4,706                       | 28,240,000  | 7,076  | 21,228,000  |
| 48    | ระยอง           | 9,886                       | 59,316,000  | 9,886                       | 59,316,000  | 33,492   | 100,476,000 |
| 49    | ราชบุรี         | 19,149                      | 114,894,000 | 19,149                      | 114,894,000 | 62,911   | 188,733,000 |
| 50    | ลพบุรี          | 20,078                      | 120,468,000 | 20,078                      | 120,468,000 | 49,135   | 147,405,000 |
| 51    | ลำปาง           | 21,285                      | 127,710,000 | 21,285                      | 127,710,000 | 66,592   | 199,776,000 |
| 52    | ลำพูน           | 13,345                      | 80,070,000  | 13,345                      | 80,070,000  | 31,000   | 93,000,000  |
| 53    | เลย             | 27,802                      | 166,812,000 | 27,802                      | 166,812,000 | 29,880   | 89,640,000  |
| 54    | ศรีสะเกษ        | 48,397                      | 290,382,000 | 48,397                      | 290,382,000 | 63,245   | 189,735,000 |
| 55    | สกลนคร          | 30,928                      | 185,568,000 | 30,928                      | 185,568,000 | 40,982   | 122,946,000 |
| 56    | สงขลา           | 13,373                      | 80,238,000  | 13,373                      | 80,238,000  | 105,865  | 317,595,000 |
| 57    | สตูล            | 10,627                      | 63,762,000  | 10,627                      | 63,762,000  | 10,996   | 32,988,000  |
| 58    | สมุทรปราการ     | 16,238                      | 97,428,000  | 16,238                      | 97,428,000  | 49,504   | 148,512,000 |



| ลำดับ       | จังหวัด      | งบประมาณปี 2551             |                | งบประมาณปี 2552             |                |   |               |
|-------------|--------------|-----------------------------|----------------|-----------------------------|----------------|---|---------------|
|             |              | คนชราที่ได้รับจัดสรรจากกรมฯ |                | คนชราที่ได้รับจัดสรรจากกรมฯ |                | คนชราที่ได้รับจัดสรร<br>ตามนโยบายเร่งด่วนรัฐบาล<br>งบเพิ่มเติม 6 เดือน (เม.ย.-ก.ย.) |               |
|             |              | คน                          | เงิน           | คน                          | เงิน           | คน  | เงิน          |
| 59          | สมุทรสงคราม  | 4,990                       | 29,940,000     | 4,990                       | 29,940,000     | 20,054  | 60,162,000    |
| 60          | สมุทรสาคร    | 5,557                       | 33,342,000     | 5,557                       | 33,342,000     | 26,876  | 80,628,000    |
| 61          | สระแก้ว      | 12,462                      | 74,772,000     | 12,462                      | 74,772,000     | 26,549  | 79,647,000    |
| 62          | สระบุรี      | 17,444                      | 104,664,000    | 17,444                      | 104,664,000    | 32,332  | 96,996,000    |
| 63          | สิงห์บุรี    | 11,414                      | 68,484,000     | 11,414                      | 68,484,000     | 15,312  | 45,936,000    |
| 64          | สุโขทัย      | 16,632                      | 99,792,000     | 16,632                      | 99,792,000     | 51,601  | 154,803,000   |
| 65          | สุพรรณบุรี   | 26,534                      | 159,204,000    | 26,534                      | 159,204,000    | 69,698  | 209,094,000   |
| 66          | สุราษฎร์ธานี | 18,076                      | 108,456,000    | 18,076                      | 108,456,000    | 68,464  | 205,392,000   |
| 67          | สุรินทร์     | 101,880                     | 611,280,000    | 101,880                     | 611,280,000    | 31,821  | 95,463,000    |
| 68          | หนองคาย      | 31,943                      | 191,658,000    | 31,943                      | 191,658,000    | 30,984  | 92,952,000    |
| 69          | หนองบัวลำภู  | 17,723                      | 106,338,000    | 17,723                      | 106,338,000    | 14,064  | 42,192,000    |
| 70          | อ่างทอง      | 8,868                       | 53,208,000     | 8,868                       | 53,208,000     | 25,044  | 75,132,000    |
| 71          | อำนาจเจริญ   | 26,167                      | 157,002,000    | 26,167                      | 157,002,000    | 5,368   | 16,104,000    |
| 72          | อุดรธานี     | 45,206                      | 271,236,000    | 45,206                      | 271,236,000    | 48,589  | 145,767,000   |
| 73          | อุดรดิตถ์    | 20,446                      | 122,676,000    | 20,446                      | 122,676,000    | 32,047  | 96,141,000    |
| 74          | อุทัยธานี    | 16,416                      | 98,496,000     | 16,416                      | 98,496,000     | 23,809  | 71,427,000    |
| 75          | อุบลราชธานี  | 50,533                      | 303,198,000    | 50,533                      | 303,198,000    | 86,910  | 260,730,000   |
| รวมทั้งสิ้น |              | 1,828,456                   | 10,970,740,000 | 1,828,456                   | 10,970,740,000 | 3,142,168   | 9,426,504,000 |

**ผลการดำเนินงานเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ\***  
( ผลผลิตที่เกิดขึ้นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ )

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่ผลักดันนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลตามโครงการสร้างหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุ โดยผ่านกลไกคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ โดยได้ออกระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

๒. งบประมาณที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้รับตามโครงการสร้างหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๙,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท สามารถจัดสรรให้ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้เพียง ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน แต่มีผู้สูงอายุขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจำนวน ๓,๕๗๖,๖๖๑ คน เป็นเงิน ๑๐,๗๒๙,๙๘๓,๐๐๐ บาท ทำให้มีผู้สูงอายุที่มีสิทธิคงเหลือที่ยังไม่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพอีกจำนวน ๕๗๖,๖๖๑ คน เป็นเงิน ๑,๗๒๙,๙๘๓,๐๐๐ บาท

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ได้อนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ สำหรับผู้สูงอายุ จำนวน ๕๗๖,๖๖๑ คน เป็นเงิน ๑,๗๒๙,๙๘๓,๐๐๐ บาท เรียบร้อยแล้ว ซึ่งกรมบัญชีกลางได้อนุมัติงบประมาณดังกล่าวให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะเร่งรัดโอนงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศต่อไป

๓. จำนวนผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนและรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล (เมษายน – กันยายน ๒๕๕๒)

| หน่วยงาน   | จำนวนผู้สูงอายุ<br>(คน) | จำนวนเงิน<br>(บาท) |
|--|-------------------------|--------------------|
| กรมส่งเสริมการปกครอง<br>ท้องถิ่น<br>(อบต./เทศบาล ๗๕ จังหวัด) | ๓,๑๕๒,๑๘๘               | ๙,๕๒๖,๕๖๕,๐๐๐      |
| กรุงเทพมหานคร  | ๕๓๐,๕๙๓                 | ๑,๒๙๙,๕๗๙,๐๐๐      |
| เมืองพัทยา   | ๓,๙๘๐                   | ๑๐,๙๕๐,๐๐๐         |
| รวมทั้งสิ้น  | ๓,๕๗๖,๖๖๑               | ๑๐,๗๒๙,๙๘๓,๐๐๐     |

\* ที่มา : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

สังกัด สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

๔. ผู้สูงอายุทั่วประเทศที่ขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพตามระเบียบนี้ ได้รับเบี้ยยังชีพตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๒ เป็นครั้งแรก อาจจะมีปัญหาติดขัดล่าช้าบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพทุกคน

๕. การแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ และระเบียบกรุงเทพมหานครฯ ให้สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อเตรียมรองรับเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ขณะนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงมหาดไทย ได้ยกร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งอยู่ระหว่างให้คณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาก่อน และจะนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนาม และนำระเบียบลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้ทันกำหนดที่จะใช้ใน ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ โดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ จะนำไปใช้ร่วมกันทั้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เพื่อให้ทุกหน่วยงานดำเนินการไปในแนวทางเดียวกัน

**สถานการณ์ดำเนินงานเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ\***  
( ระบุวันที่เริ่มดำเนินการความก้าวหน้าการดำเนินการปัญหาอุปสรรค )

● วันที่เริ่มดำเนินการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล มีนายกรัฐมนตรึเป็นประธานกรรมการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในเรื่อง เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

● ความก้าวหน้าการดำเนินการ

การประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

๑. มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการให้แล้วเสร็จตามปฏิทินขั้นตอนการดำเนินการเร่งรัดตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ได้แก่ กรมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา สำนักงานประมาณ

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการจ่ายเบี้ยยังชีพ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธาน และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายสามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

การประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๑. เห็นชอบออกระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเร่งรัดให้ลงในราชกิจจานุเบกษา เพื่อประกาศทราบทั่วกัน โดยนายกรัฐมนตรีลงนามในฐานะประธานคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

๒. มอบหมายกรมบัญชีกลาง สนับสนุนข้อมูลส่งบัญชีรายชื่อข้าราชการบำนาญให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เพื่อใช้ในการตรวจสอบก่อนประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงิน

๓. มอบหมายสำนักทะเบียนราษฎร เพื่อส่งรายชื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา ตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุจากทะเบียนราษฎรทั่วประเทศ

๔. ให้เร่งรัดเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

\* ที่มา : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

การประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒

๑. กำหนดให้กรมบัญชีกลาง สำนักงบประมาณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยจัดสรรงบประมาณ ๙,๐๐๐ ล้านบาท ไปที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเบิกแทนกันให้กับกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา เพื่อสามารถจ่ายเงินให้ผู้สูงอายุภายในเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ตามที่รัฐบาลกำหนด

๒. มอบหมายกระทรวงมหาดไทย แก่โฆษะเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเดิมเจตนารมณ์เป็นเรื่องการสงเคราะห์ให้สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามนโยบายรัฐบาลที่เจตนารมณ์เป็นเรื่องของสิทธิและสวัสดิการที่รัฐจัดให้ผู้สูงอายุ เพื่อรองรับการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๓

๓. เห็นชอบอนุมัติหลักการให้กองทุนผู้สูงอายุสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการพิมพ์บัญชีรายชื่อผู้สูงอายุให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อตรวจสอบรายชื่อคุณสมบัติเป็นผู้สูงอายุจากทะเบียนราษฎรทั่วประเทศ เป็นเงินจำนวน ๑,๑๒๖,๓๑๐ บาท

การประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒

๑. หน่วยงาน ๓ หน่วยงานหลักที่มีภารกิจขึ้นทะเบียนและจ่ายเงินผู้สูงอายุ ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ ดังนี้

| หน่วยงาน                         | จำนวนผู้สูงอายุ<br>(คน) | จำนวนเงิน<br>(บาท) |
|----------------------------------|-------------------------|--------------------|
| กรมส่งเสริมการปกครอง<br>ท้องถิ่น | ๓,๑๔๒,๑๘๘               | ๙,๔๒๖,๕๖๕,๐๐๐      |
| กรุงเทพมหานคร                    | ๔๓๐,๔๙๓                 | ๑,๒๙๑,๔๗๙,๐๐๐      |
| เมืองพัทยา                       | ๓,๙๘๐                   | ๑๑,๙๕๐,๐๐๐         |
| รวมทั้งสิ้น                      | ๓,๕๗๖,๖๖๑               | ๑๐,๗๒๙,๙๘๓,๐๐๐     |

๒. รัฐบาลจัดสรรงบกลางปี จำนวน ๙,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งครอบคลุม ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน มติที่ประชุมเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย ของงบกลางปีเพิ่มเติม เนื่องจากผู้สูงอายุลงทะเบียนเกินเป้าหมายจำนวน ๕๗๖,๖๖๑ คน เป็นเงิน ๑,๗๒๙,๙๘๓,๐๐๐ บาท

๓. เห็นชอบแนวทางของหน่วยงานปฏิบัติในการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) โอนเงินให้ องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล จำนวน ๗๕ จังหวัด โดยจัดสรร

งบประมาณให้ ๓ เดือน (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๕๒) ไปพ่วงก่อน สำหรับยอดผู้สูงอายุของ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ออนเงินงบประมาณระยะเวลา ๖ เดือน (เมษายน – กันยายน ๒๕๕๒) ตามจำนวนที่ผู้สูงอายุขึ้นทะเบียน

๔. มอบหมายให้ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เร่งรัดแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทย เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในรอบปีงบประมาณถัดไป

๕. มอบหมายสำนักงบประมาณร่วมกับ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ร่วมกันประมาณการจำนวนผู้สูงอายุเพื่อจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมผู้สูงอายุ โดยให้สอดคล้องกับสถิติประชากรผู้สูงอายุจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓

## ● ปัญหาอุปสรรค

### ระยะดำเนินการ

การดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลโครงการสร้างหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุ โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นการให้ผู้สูงอายุทุกคนที่มีอายุ ๖๐ ปี และต้องไม่ได้รับสวัสดิการจากรัฐที่จัดให้เป็นประจำ โดยผู้สูงอายุให้ไปแสดงความจำนงโดยมีเวลากำหนด ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งการจ่ายเบี้ยยังชีพเดิมกระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ดำเนินการโดยใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๑ คุณสมบัติใช้เกณฑ์ผู้สูงอายุยากจน ในระยะแรกผู้รับผลประโยชน์ (ผู้สูงอายุ) อาจมีความไม่เข้าใจบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม ทุกฝ่ายก็ได้พยายามสร้างความเข้าใจในความแตกต่างของหลักเกณฑ์ตามระเบียบใหม่ให้กับผู้ว่าราชการทุกจังหวัด เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้สูงอายุ เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

### ระยะขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วน

๑. หน่วยงานปฏิบัติซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักที่ต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้ง ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุตามกำหนดระยะเวลา โดยมีการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ถึง ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ทั่วประเทศ

๒. การดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ผ่านมาในช่วงระยะต้นสัปดาห์แรกที่เปิดให้ขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ นั้น ผู้สูงอายุได้ออกมาใช้สิทธิจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ผู้สื่อข่าว สื่อสารมวลชน ได้สอบถามและแสดงความคิดเห็นหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาต่าง ๆ อาทิ ผู้ปฏิบัติงานรับขึ้นทะเบียนขาดข้อมูลที่ชัดเจน ในช่วงระยะแรก ปัญหาเอกสารที่ต้องใช้ในการยื่นคำขอ ปัญหาการตีความเรื่องคุณสมบัติผู้สูงอายุที่มีสิทธิวิธีการจ่ายเงินเข้าบัญชีธนาคาร และการมอบอำนาจ เป็นต้น ซึ่งทั้ง ๓ หน่วยงานที่ได้ร่วมมือในการทำงาน ร่วมกันอย่างดีตลอดมา

๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ให้ความสำคัญ โดยได้ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและสังเกตการณ์การขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยวิธีการ สุ่มลงพื้นที่จำนวน ๔ ภาค และเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่า มีประเด็นที่เป็นปัญหาบ้าง แต่ก็ได้ ดำเนินการชี้แจง และทำความเข้าใจแล้ว สำหรับภาพรวมของการดำเนินงานตามนโยบายฯ โดยส่วนใหญ่ก็ สามารถดำเนินการได้ มีผู้สูงอายุมาแสดงความจำนงขึ้นทะเบียนจำนวนมาก และตื่นตัวทั้งผู้สูงอายุ และเจ้าหน้าที่ผู้ ปฏิบัติในการรับขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

๔. ขาดงบประมาณการบริหารจัดการเพื่อผลักดันนโยบายเร่งด่วนเรื่องเบี้ยยังชีพ ทั้งนี้ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้มีค่าใช้จ่ายที่ต้องดำเนินการพิมพ์บัญชีรายชื่อผู้สูงอายุทั่วประเทศ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบยืนยันคุณสมบัติเป็นผู้สูงอายุจากทะเบียนราษฎร ซึ่งเงิน อุดหนุนในโครงการสร้างหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุ ไม่สามารถนำไปดำเนินการในค่าใช้จ่ายของการบริหาร จัดการได้ มีค่าใช้จ่าย ๑,๑๒๖,๓๑๐ บาท และคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ สามารถดำเนินการแก้ไข ปัญหาโดยมีมติให้กองทุนผู้สูงอายุสนับสนุนค่าใช้จ่ายดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินงานนโยบายเร่งด่วนของ รัฐบาลบรรลุวัตถุประสงค์

#### ระยะการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

#### กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. มีความขัดข้องในเรื่องความไม่เข้าใจของผู้รับผลประโยชน์ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ด้อยโอกาส การจ่ายเบี้ยยังชีพสามารถจ่ายปีละ ๒ ครั้ง โดยจ่ายเบี้ยยังชีพได้ ๖ เดือนครั้ง แต่ระเบียบของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ให้จ่ายเงินทุกเดือน ๆ ๕๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ทำความเข้าใจ โดยชี้แจงผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศ ให้ดำเนินการจ่ายเงินเบี้ย ยังชีพผู้สูงอายุทั้ง ๒ ระเบียบไปในแนวทางเดียวกัน

๒. การจัดสรรเงินในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรให้ระยะเวลา ๓ เดือน (เมษายน – มิถุนายน) เนื่องจากมีผู้สูงอายุขึ้นทะเบียนเกินเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด ๓ ล้านคน เกินอยู่จำนวน ๕๗๖,๖๖๑ คน สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับมอบหมายให้ของบกลางเพิ่มเติมรายการเงิน สำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ และ สำนักงานส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น คาดว่าจะสามารถจัดสรรเงินไปยัง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒

#### กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

ระบบการโอนเงินของ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เนื่องจาก กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ไม่เป็นส่วนราชการ แต่เป็นท้องถิ่นเป็นเขตพื้นที่ปกครองพิเศษ จึงทำให้เกิดความล่าช้า โดย จ่ายเงินผู้สูงอายุได้เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

### พัฒนาการดำเนินงานเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในประเทศไทย\*

|         |   |
|---------|---|
| ปี ๒๕๓๕ | <p>กรมประชาสงเคราะห์ได้ริเริ่มนำแนวคิดเรื่อง “การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ” เพื่อจัดเป็นสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในด้านความมั่นคงทางรายได้ โดยมีข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการเพื่อเป็นการลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการอยู่ ได้แก่ ภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐในการดูแลผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ ขาดการกระจายบริการอย่างทั่วถึงเพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น จึงได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานฯ เพื่อการสร้างรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และเพิ่มการกระจายบริการให้ทั่วถึงมากขึ้น ซึ่งคณะทำงานฯ ได้เริ่มจากการพิจารณาและกำหนดว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า ๖,๐๐๐ บาทต่อปี หรือคิดเป็นรายได้เดือนละ ๕๐๐ บาท ถือเป็นผู้ยากจน จึงมีการเสนอค่าของงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน : การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในอัตราคนละ ๕๐๐ บาท/เดือน ซึ่งปรากฏว่ามียอดงบประมาณในภาพรวมสูงมาก คณะทำงานฯ จึงพิจารณาปรับลดวงเงินการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นคนละ ๒๐๐ บาท/เดือน โดยเสนอเหตุผลประกอบค่าของงบประมาณว่า การให้บริการผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ต้องใช้งบประมาณ ๒๘,๒๐๐ บาท/คน/ปี (ในช่วงระหว่างปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๖) ขณะที่บริการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีค่าใช้จ่ายเพียง ๒,๔๐๐ บาท/คน/ปี ซึ่งถือว่าเป็นการลดภาระค่าใช้จ่าย และเป็นการประหยัดงบประมาณภาครัฐได้เป็นอย่างมาก รวมไปถึงสามารถกระจายบริการให้ผู้สูงอายุได้ทั่วถึงมากขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๕ เห็นชอบให้กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุยากจนหรือถูกทอดทิ้งเป็นเงินเบี้ยยังชีพ</p> |
| ปี ๒๕๓๖ | <p>โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้เริ่มดำเนินการโดยอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งมีเป้าหมายการจัดสรรให้ผู้สูงอายุทุกจังหวัด หมู่บ้านละ ๓ - ๕ คน คนละ ๒๐๐ บาท/เดือน จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ทั้งหมด ๒๐,๐๐๐ คน งบประมาณทั้งสิ้น ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นระยะเวลา ๓ เดือนในปีแรก โดยให้เป็นไปตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพตามระเบียบฯ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(๑) การใช้เกณฑ์อายุของผู้สูงอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป</li> <li>(๒) ผู้สูงอายุที่มีฐานะครอบครัวยากจน หรือ</li> <li>(๓) ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง หรือ</li> <li>(๔) ผู้สูงอายุที่ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือ</li> </ol>   |

\* ที่มา : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ



|                |  |
|----------------|--|
|                | <p>(๕) ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ และการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ขยายกลุ่มเป้าหมายและงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ</p>   |
| ปี ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ | <p>ต่อมาในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ เห็นชอบให้กำหนดวงเงินและวิธีการให้การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพใหม่ โดยผ่านความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ซึ่งให้การดำเนินโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นไปตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งได้กำหนดให้มีการจ่ายเงินสงเคราะห์เป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ๒๐๐ บาทต่อเดือน และเงินเพิ่มพิเศษในภาวะเศรษฐกิจถดถอย ๑๐๐ บาทต่อเดือน รวมเป็น ๓๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน</p>  |
| ปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๕ | <p>จากนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาล และการประกาศใช้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่งผลให้ในปี ๒๕๔๔ กรมประชาสงเคราะห์ได้เริ่มดำเนินการถ่ายโอนภารกิจเรื่อง การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกรุงเทพมหานครดำเนินการ โดยในระยะแรกให้การดำเนินการเป็นไปตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๓ และจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ได้มีการอนุมัติเปลี่ยนแปลงการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นราย ๖ เดือน หรือปีละ ๒ งวด ๆ ละ ๑,๘๐๐ บาท คิดเป็นปีละ ๓,๖๐๐ บาท/คน และให้กรมประชาสงเคราะห์ใช้วิธีการเบิกจ่ายแทนกันให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปก่อน และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี กรมประชาสงเคราะห์ได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบฯ พ.ศ.๒๕๔๓ เป็น "ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕"</p> |
| ปี ๒๕๔๖        | <p>ปี ๒๕๔๖ เป็นปีแรกที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อดำเนินการเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาตั้งเบิกจ่ายอยู่ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แต่ยังคงใช้ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ เช่นเดิม นอกจากนี้ สำนักงานงบประมาณได้กำหนดและส่งแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ ๒๕๔๖ สำหรับกลุ่มส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้วย</p>   |

|                |  |
|----------------|--|
| <p>ปี ๒๕๕๗</p> | <p>สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินโครงการประเมินผลการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ โดยจัดจ้างที่ปรึกษาจาก คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ</p> <p>พบปัญหาอุปสรรคของการจัดบริการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่สำคัญ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑) นโยบายการถ่ายโอนอำนาจลงมสู่ท้องถิ่นกับการขาดความพร้อมของกลไกระดับท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนมากขาดความพร้อมในการดำเนินงาน เช่น ขาดกลไกการบริหารจัดการ กลไกการกำกับดูแล ตรวจสอบการจัดสรรเบี้ยยังชีพเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางสังคม</li> <li>๒) ความไม่เป็นธรรมทางสังคมในกระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุไม่ตรงกับหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ วิธีการคัดเลือก ขั้นตอน กระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุในบริการเบี้ยยังชีพเป็นเรื่องที่ซับซ้อนแตกต่างกัน มีความหลากหลายของเชิงวัฒนธรรมสังคมด้วย มิใช่การจัดสรรตามรายชื่อของทะเบียนบ้านในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ในทางปฏิบัติพบว่า มีผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งที่มีคุณสมบัติไม่ตรงกับหลักเกณฑ์ ไม่ได้ยากจน และขาดผู้ดูแล เป็นกรณีญาติกับคณะกรรมการคัดเลือกเบี้ยยังชีพ</li> <li>๓) การสร้างความโปร่งใส ความชอบธรรมให้กับผู้สูงอายุที่ยากลำบากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ผู้สูงอายุที่ยากลำบากยังเป็นผู้ที่เข้าไม่ถึงบริการเบี้ยยังชีพ มีผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งที่ได้รับเบี้ยยังชีพโดยมิได้เป็นผู้เดือดร้อนขาดสอยอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นต้องมีการทบทวนมาตรการ/การดำเนินงานเพื่อที่จะทำให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้ได้รับความเป็นธรรม</li> </ol> |
| <p>ปี ๒๕๕๘</p> | <p>กระทรวงมหาดไทย ได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อใช้ในการดำเนินงานกับ ๓ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ โดยในส่วนของคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</li> <li>๒) มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ในกรณีที่มีคุณสมบัติเบื้องต้นตาม ๒ ข้อที่กล่าวมาข้างต้น ให้ผู้ที่ได้รับความเดือนร้อนกว่า หรือผู้ที่มีปัญหาซ้ำซ้อน หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ยากต่อการเข้าถึงบริการของรัฐ เป็นผู้ได้รับการพิจารณาก่อน</li> </ol> <p>สำหรับการจ่ายเงิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เดือนละ ๑ ครั้ง ยกเว้นการจ่ายให้ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับ</p>   |

|         |  |
|---------|--|
|         | เงินสงเคราะห์ จะจ่ายปีละ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๖ เดือนก็ได้   |
| ปี ๒๕๔๙ | <p>- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้อนุมัติหลักการให้ปรับเพิ่มเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากเดิมคนละ ๓๐๐ บาท/เดือน เป็นคนละ ๕๐๐ บาท/เดือนตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ</p> <p>- เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว และเป็นการลดปัญหาการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน รวมทั้งเพื่อให้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและโครงสร้างของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงได้ออกคำสั่งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ ๑๘๐๔/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ เพื่อยกเลิกระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕</p>   |
| ปี ๒๕๕๐ | <p>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรเวศม์ สุวรรณระดาและคณะ ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ให้วิจัยโครงการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของการสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ได้มีการนำเสนอผลการศึกษาดังนี้</p> <p>๑) ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ พบว่า มีผู้สูงอายุไทยประมาณ ๑ ใน ๓ คน ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ โดยพบว่าสัดส่วนของผู้ได้รับเงินสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงถึงเกือบร้อยละ ๕๐ หรือประมาณ ๑ ใน ๒ คน จะได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ ขณะที่ภาคอื่น ๆ มีผู้สูงอายุเพียง ๑ ใน ๔ เท่านั้นที่ได้รับเงินสงเคราะห์</p> <p>๒) กระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น<br/>กระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุที่สมควรได้รับเบี้ยยังชีพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น ๓ รูปแบบหลัก ได้แก่</p> <p>รูปแบบแรก : ให้ผู้สูงอายุทุกคนตามสิทธิของประชาชนชาวไทย</p> <p>รูปแบบที่สอง : ให้ผู้สูงอายุตามเกณฑ์ แต่กระจายอำนาจให้ชุมชนเป็นผู้กลั่นกรอง</p> <p>รูปแบบที่สาม : ให้ผู้สูงอายุตามเกณฑ์ โดยมีคณะกรรมการระดับหมู่บ้านและระดับท้องถิ่นเป็นผู้กลั่นกรอง</p> <p>โดยทั้งสามรูปแบบจะมีความแตกต่างกันในเรื่อง ความเข้มงวดในการคัดกรองผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตรงตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>จากการศึกษาพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการปกครองรูปแบบเทศบาลหรือ องค์การบริหารส่วนตำบล ขนาดใหญ่ มีแนวโน้มที่จะใช้กระบวนการคัดเลือก</p> |

|         |  |
|---------|--|
|         | <p>ผู้สูงอายุที่เข้มงวด</p> <p>๓) ปัญหาสำคัญของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องการทำเนิงานเบี้ยยังชีพ ได้แก่</p> <p>อันดับแรก : งบประมาณของท้องถิ่นไม่เพียงพอที่จะจัดสรรเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่จำเป็นได้อย่างทั่วถึง</p> <p>อันดับสอง : ระดับของเบี้ยยังชีพคนชราที่จัดสรรในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต</p> <p>อันดับสาม : กระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติและการคัดเลือกใช้ระยะเวลา มากนอกจากนี้ ยังมีปัญหาในเรื่อง เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สูงอายุไม่ชัดเจน ทำให้ยากต่อการคัดเลือกผู้สูงอายุให้ตรงตามเป้าหมาย</p> <p>๓) ข้อเสนอเชิงนโยบายจากผลการศึกษา</p> <p>๔.๑ การจัดสรรงบประมาณสู่จังหวัดในระดับภาพรวมควรพิจารณาเกณฑ์เกี่ยวกับสัดส่วนผู้สูงอายุของจังหวัด เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้สูงอายุทั่วประเทศ</p> <p>๔.๒ ควรมีการแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทย โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิให้ชัดเจน</p> <p>๔.๓ ควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างระบบการกลั่นกรองคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ</p> <p>๔.๔ ควรสร้างระบบการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ</p> |
| ปี ๒๕๕๑ | <p>คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ โดยมีนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก ข้อ ๑.๒.๔ สร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ โดยจัดสรรเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ที่แสดงความจำนงโดยขอขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับการสงเคราะห์ รวมทั้งขยายเขตแดนให้กู้ยืมจากกองทุนผู้สูงอายุเป็น ๓๐,๐๐๐ ต่อราย</p>  |
| ปี ๒๕๕๒ | <p>เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จึงได้มีการสร้างกลไกให้มีการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้</p> <p>(๑) คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินงานนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพื่อทำหน้าที่พิจารณากำหนดแนวทาง ขั้นตอน ระยะเวลา ผลักดันการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล (คำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินงานนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒)</p>   |

(๒) ออกระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยสาระสำคัญในระเบียบมีดังนี้

ผู้มีคุณสมบัติได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

- มีสัญชาติไทย
- มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ( ผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ )
- ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ

รัฐวิสาหกิจ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพ ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำหรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้เป็นประจำ

วิธีการจ่ายเงิน : รับเงินสดด้วยตัวเองหรือมอบอำนาจ หรือโอนเข้าบัญชีธนาคารของตนเอง หรือมอบอำนาจโอนเข้าบัญชีอื่น

: การจ่ายเงินให้ผู้สูงอายุเดือนละ ๕๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

สถานที่ยื่นแบบแสดงความจำนง :

ส่วนภูมิภาค ยื่นแสดงความจำนงที่เทศบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตนเองมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

กรุงเทพมหานคร ยื่นแสดงความจำนงที่สำนักงานเขตที่ตนเองมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

(๓) นำระเบียบฯ ลงในประกาศราชกิจจานุเบกษา เพื่อเป็นการประกาศให้ทราบทั่วกัน เล่มที่ ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

(๔) ออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๕๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ มอบอำนาจให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนายกเมืองพัทยา ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ทั้ง ๓ หน่วยงานไปกำหนดวิธีปฏิบัติ และกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ ในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒

(๕) การแสดงความจำนงขอขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดำเนินการในระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒ รัฐบาลมีเป้าหมาย ๓ ล้านคน งบประมาณ ๙,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเมื่อ สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ได้ตรวจสอบสิทธิแล้ว พบว่า มีผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพในการลงทะเบียนครั้งนี้ จำนวน ๓,๕๗๖,๖๖๑ คน โดยมีผู้สูงอายุที่มาขึ้นทะเบียนเกินเป้าหมาย จำนวน ๕๗๖,๖๖๑ คน ต้องของบประมาณเพิ่มเติมอีก จำนวน ๑,๗๒๙,๙๘๓ บาท

การจัดสรรงบประมาณของภาครัฐ : บริการเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ - ๒๕๕๕<sup>1</sup>

| ปี<br>เป้าหมาย        | ๒๕๓๖              | ๒๕๓๗   | ๒๕๓๘    | ๒๕๓๙    | ๒๕๔๐    | ๒๕๔๑    | ๒๕๔๒    | ๒๕๔๓    | ๒๕๔๔    | ๒๕๔๕    |
|-----------------------|-------------------|--------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| ผู้สูงอายุ<br>(คน)    | ๒๐,๐๐๐            | ๒๐,๐๐๐ | ๑๑๐,๘๕๐ | ๑๘๓,๘๘๐ | ๒๙๑,๙๗๐ | ๓๑๘,๐๐๐ | ๔๐๐,๐๐๐ | ๔๐๐,๐๐๐ | ๔๐๐,๐๐๐ | ๓๙๙,๓๖๒ |
| งบประมาณ<br>(ล้านบาท) | ๑๒.๐<br>(๓ เดือน) | ๔๘.๐   | ๒๖๖.๐๔  | ๔๔๑.๓๒  | ๗๐๐.๗๓  | ๗๖๓.๒   | ๑,๑๐๑.๖ | ๑,๔๔๐.๐ | ๑,๔๔๐.๐ | ๑,๔๓๗.๗ |

การจัดสรรงบประมาณของภาครัฐ : บริการเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๒<sup>2</sup>

| ปี<br>เป้าหมาย     | ๒๕๕๖          | ๒๕๕๗          | ๒๕๕๘                           | ๒๕๕๙                             | ๒๕๕๐                             | ๒๕๕๑                             | ๒๕๕๒                        |
|--------------------|---------------|---------------|--------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|-----------------------------|
| ผู้สูงอายุ<br>(คน) | ๔๐๐,๕๐๐       | ๕๕๐,๐๐๐       | ๕๒๘,๕๓๐<br>(รวม กทม.<br>๑,๕๕๗) | ๑,๐๗๙,๘๓๗<br>(รวม กทม.<br>๖,๖๕๗) | ๑,๗๖๓,๑๗๘<br>(รวม กทม.<br>๗,๙๑๒) | ๑,๗๖๓,๙๖๖<br>(รวม กทม.<br>๘,๗๐๐) | ๕,๕๕๘,๘๕๓<br>(กทม. ๔๗๕,๒๑๙) |
| งบประมาณ<br>(บาท)  | ๑,๕๕๒,๕๐๐,๐๐๐ | ๑,๕๘๕,๐๐๐,๐๐๐ | ๑,๙๐๖,๑๘๐,๘๐๐                  | ๓,๙๐๓,๓๖๖,๘๐๐                    | ๑๐,๕๗๙,๐๖๘,๐๐๐                   | ๑๐,๕๘๓,๗๙๖,๐๐๐                   | ๒๑,๙๖๓,๐๗๕,๐๐๐              |

<sup>1</sup> ที่มา : กรมประชาสงเคราะห์, ๒๕๓๖ - ๒๕๕๕

<sup>2</sup> : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, ๒๕๕๖ - พ.ศ. ๒๕๕๒ และกรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๗ - ๒๕๕๒

## การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ\*

การศึกษาโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดบริการสวัสดิการสังคมในโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ตลอดจนเป็นการศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินโครงการที่ผ่านมา ในเชิงคุณภาพและความเป็นธรรมทางสังคม และเป็นการแสวงหาแนวทางการพัฒนารูปแบบที่พึงประสงค์ของโครงการเบี้ยยังชีพที่เหมาะสมในอนาคต

วิธีการศึกษา เป็นการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับ และไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ สมาชิกในครอบครัวผู้สูงอายุที่ได้รับและ ไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ รวมถึงคณะกรรมการ พิจารณาเบี้ยยังชีพในหมู่บ้าน (กรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน) และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสวัสดิการเบี้ยยังชีพในที่ทำกรประจำจังหวัด ทั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๖๐ ราย ในพื้นที่ ๙ จังหวัด (๑๙ อำเภอ) คือ เชียงใหม่ ตาก นครราชสีมา หนองบัวลำภู พระนครศรีอยุธยา ตราด นครศรีธรรมราช สตูล และนครปฐม โดยวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาร่วมกับการสถิติประกอบให้ชัดเจนขึ้น

ผลการศึกษาที่น่าสนใจ ได้แก่

๑. ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในแต่ละหมู่บ้าน สามารถแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม

๑.๑ ผู้สูงอายุที่ยากจน อายุมาก แต่ยังคงมีบุตรหลาน ดูแล และไม่ได้ถูกทอดทิ้งให้อยู่ลำพัง ครอบครัวเกื้อกูลดี อยู่ในพื้นที่ใจกลางของหมู่บ้าน ความสัมพันธ์กับกรรมการหมู่บ้าน มีความสนิทสนมกันเป็นอย่างดี เป็นกลุ่มที่ได้รับเบี้ยยังชีพมากที่สุด

๑.๒ ผู้สูงอายุที่ยังคงอยู่กับบุตรหลาน ไม่ยากลำบาก ฐานะปานกลาง ส่วนมากจะเป็นกลุ่มญาติสนิท บิดามารดาของกรรมการหมู่บ้าน หรือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มนี้จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นลำดับที่ ๒

๑.๓ ผู้สูงอายุที่ยากจน ทุกข์ยาก ไร้ญาติขาดมิตร จำนวนมากอยู่ลำพังคนเดียว หาเลี้ยงตนเอง ลูกหลานไปทำงานที่อื่น มักจะเข้าไม่ถึงบริการของรัฐ ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนมากนัก บ้านที่อยู่ห่างไกลศูนย์กลาง มีชาวบ้านที่สงสารคอยดูแลบ้าง กลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่ได้รับเบี้ยยังชีพน้อยที่สุด เป็นกลุ่ม “คนชายขอบ” ในชุมชน

๒. การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพ

มีแนวคิดและหลักการพื้นฐาน ที่เน้นชุมชนเป็นฐาน (Community – Based) ในการจัดสวัสดิการโดยชุมชน ให้แก่คนในชุมชนของตนเอง โดยต้องการกระจายอำนาจให้ชุมชนจัดการปัญหาของตนเอง แต่ในกระบวนการทำงานที่เกิดขึ้น พบว่ายังขาด กลไกการดำเนินงานในการระดมการมีส่วนร่วมจากชุมชนอย่างแท้จริง ประชาชนหรือแม้แต่ผู้สูงอายุในชุมชน ยังมิได้มีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นปัญหา ประเมินปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง การจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน เพื่อเป็นฐานดำเนินการพิจารณาจัดสรรเบี้ยยังชีพ เป็นการจัดตั้งในเชิงปริมาณ

\* ที่มา : <http://library.hsri.or.th/abs/res/hs0766t.doc> สืบค้น ณ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ขาดกระบวนการพัฒนาหรือสร้างเสริมความเข้มแข็งของศูนย์ฯ การดำเนินการในหลายพื้นที่เป็นงานฝัก ขาดการติดตามผล การประเมินปัญหาที่แท้จริง

๓. แนวคิดในการดำเนินงาน ยังคงเน้นการบริการในระดับรายบุคคล และเป็นการจัดให้เฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุยากจนในรูปแบบ Residual Welfare Model เท่านั้น แต่ในการให้บริการจริงก็ยังไม่สามารถกระจายบริการให้แก่กลุ่มเป้าหมายตรงได้อย่างทั่วถึง หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้สูงอายุ ยังไม่ได้ถูกนำไปใช้อย่างเป็นมาตรฐานและเป็นธรรมดีพอ ขาดการพิจารณาตามหลักการให้ความช่วยเหลือทางวิชาชีพ (Means-Test)

๔. ผู้นำทางกรจำนวนมากยังยึดติดระบบอุปถัมภ์ การให้เบี้ยยังชีพเป็นการเลือกให้ตามระบบเครือญาติ ความสนิทสนมรายบุคคล การสร้างและขยายฐานอำนาจทางการเมือง เป็นการใช้ดุลพินิจส่วนตัวอย่างไม่เหมาะสม ขณะที่ในกระบวนการสรรหา ยังขาดการตรวจสอบ ติดตามผล การสร้างจิตสำนึกสวัสดิการในหมู่กรรมการที่เป็นผู้คัดเลือก การจัดสรรทรัพยากรอย่างไม่เป็นธรรม นำไปสู่ความขัดแย้ง ในชุมชนมากกว่าการสร้างสามัคคีในชุมชน

๕. ปัญหาในกระบวนการเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ยังมีความไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นในกระบวนการจัดการ เช่น จำนวนเงินและระยะเวลาในการโอนเงินไม่แน่นอน การถูกหักเงินเบี้ยยังชีพให้เป็นค่าพาหนะหรือค่าตอบแทนแก่ผู้นำหรือกรรมการที่ไปรับเงินมาให้ การขาดความรู้ความเข้าใจในการเปิดบัญชี ธนาคารในชื่อตนเอง จนส่งผลให้ไม่มีโอกาสตรวจสอบยอดเงินของตนเอง และไม่สามารถคุ้มครองสิทธิตนเองได้ การขาดการติดตามผล ขาดการตรวจสอบถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใสในกระบวนการดำเนินงาน และการขาดระบบสนับสนุนด้านระบบข้อมูลข่าวสาร

๖. ความสามารถในการกระจายบริการและการเข้าถึงบริการของผู้สูงอายุ เน้น การขยายปริมาณผู้รับเบี้ยยังชีพ มากกว่าคำนึงถึง ผลในเชิงคุณภาพ นอกจากนี้จำนวนปริมาณที่ขยายยังเข้าไม่ถึงผู้สูงอายุยากจนที่ยากลำบากอย่างแท้จริง

๗. ความพึงพอใจ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยทุกคนมีความพอใจ แม้เงินที่ได้รับจะน้อยมากจนไม่เพียงพอต่อการยังชีพที่แท้จริงได้ สำหรับผู้สูงอายุยากจนแท้จริงที่ได้รับเบี้ย รู้สึกว่าตนมีหลักประกันมากขึ้น มีเครดิตทางสังคม มีศักดิ์ศรีในตนเองมากขึ้น เงินจำนวนดังกล่าวยังสามารถตอบสนองในเรื่องค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรมของตน

๘. ความเหมาะสมและความเป็นธรรม การจ่ายเงินส่วนนี้เป็นการจ่ายในลักษณะการสงเคราะห์แบบกระจัดกระจาย เป็นการช่วยเหลือเฉพาะหน้า แต่ขณะเดียวกันก็เป็นการใช้บางอย่างผูกพันต่อเนื่อง ไม่สามารถกำหนดเวลาชัดเจน ไม่มีหลักประกันในแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับเงินจำนวนมากมีความไม่เหมาะสมในเชิงคุณสมบัติ ทำให้โครงการนี้ยังไม่สามารถตอบในเรื่องความเป็นธรรมได้

๙. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ขาดกระบวนการแสวงหาและระดมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกือบทุกระดับ รวมถึงขาดการเสริมสร้างจิตสำนึกสวัสดิการในหมู่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทำให้จิตใจเพื่อการมีส่วนร่วมในชุมชนไม่มีพลัง

๑๐. การพึ่งตนเองและความยั่งยืนของโครงการ รูปแบบบริการ ไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้สูงอายุได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว เพราะเป็นการให้เชิงสงเคราะห์ โดยไม่มีกระบวนการเสริมพลัง หรือรูปแบบประสานความร่วมมืออื่น ๆ ไม่ได้ก่อให้เกิดการพึ่งตนเองที่ควรจะเป็น ลักษณะบริการ มุ่งเน้นการสงเคราะห์เฉพาะราย เสริมลักษณะปัจเจกมากกว่าการเสริมความเป็นกลุ่มหรือชุมชน



# การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร<sup>1</sup>

## โครงสร้างอายุของประชากร

โครงสร้างอายุประชากรของประเทศไทยในช่วงเวลา 60 ปี (พ.ศ.2513-2573) ซึ่งแสดงโดย พีรามิดประชากร พบว่าพีรามิดประชากร ปี พ.ศ.2513 ซึ่งเป็นปีที่เพิ่งเริ่มโครงการวางแผนครอบครัว มีฐานกว้างมาก เนื่องจากสัดส่วนของประชากรวัยเด็ก (อายุ 0-14 ปี) สูง โดยที่ประชากรวัยแรงงานซึ่งอยู่ส่วนกลางของพีรามิดก็มีจำนวนมากเช่นกัน ในขณะที่ส่วนบนของพีรามิดจะแคบเนื่องจากประชากรวัยสูงอายุยังมีสัดส่วนต่ำ

อีก 20 ปีต่อมา (ปี พ.ศ.2533) พบว่า พีรามิดมีฐานแคบลง เนื่องจากสัดส่วนของประชากรวัยเด็กลดลง โดยที่ประชากรวัยแรงงานซึ่งอยู่ส่วนกลางของพีรามิด มีจำนวนมากกว่าวัยเด็ก เนื่องจากประชากรวัยเด็กในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาเติบโตเป็นประชากรวัยแรงงาน ในขณะที่ส่วนบนของพีรามิดจะค่อยๆ ขยายกว้างขึ้น เนื่องจากประชากรวัยสูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

อีก 20 ปีต่อมา (ปี พ.ศ.2553) พบว่า พีรามิดมีฐานแคบลงไปอีก เนื่องจากสัดส่วนของประชากรวัยเด็กลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากอัตราการเกิดลดลงมาอีก ในขณะที่ส่วนบนของพีรามิดขยายกว้างขึ้นเรื่อยๆ ประชากรวัยแรงงานซึ่งอยู่ส่วนกลางของพีรามิดได้เคลื่อนตัวไปสู่อายุที่สูงขึ้น ในขณะเดียวกันประชากรวัยสูงอายุก็มีสัดส่วนสูงขึ้นด้วย เนื่องจากคนที่เกิดหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (ยุค baby boom) ได้เคลื่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ ประกอบกับประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น

ในอนาคตอีก 20 ปี (ปี พ.ศ.2573) พีรามิดประชากรจะมีฐานแคบลงไปอีกมาก โดยสัดส่วนของประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง อันเนื่องมาจากอัตราการเกิดที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ส่วนบนของพีรามิดจะขยายกว้างมากขึ้นเรื่อยๆ โดยประชากรวัยสูงอายุจะมีสัดส่วนสูงขึ้นถึง 2 เท่าตัวเมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2553 เนื่องจากคนที่เกิดหลังสงครามโลกครั้งที่สองได้มาถึงวัยสูงอายุ และประชากรมีอายุยืนยาวขึ้นอีก สังคมไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ

### จำนวนประชากรอายุ 0 – 14 ปี, 15 – 59 ปี และ 60 ปีขึ้นไป จำแนกตาม พ.ศ. 2513 - 2573 \*

| พ.ศ. | จำนวนประชากร<br>อายุ 0 – 14 ปี | จำนวนประชากร<br>อายุ 15 – 59 ปี | จำนวนประชากร<br>อายุ 60 ปี ขึ้นไป | ดัชนี<br>การสูงอายุ |
|------|--------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------|---------------------|
| 2513 | 15,506,200                     | 17,196,600                      | 1,680,900                         | 10.8                |
| 2533 | 15,946,900                     | 34,548,600                      | 4,014,000                         | 25.2                |
| 2543 | 15,349,000                     | 41,026,000                      | 5,867,000                         | 38.2                |
| 2553 | 13,202,900                     | 42,926,600                      | 7,522,800                         | 57.0                |
| 2563 | 11,172,200                     | 43,011,900                      | 11,888,000                        | 106.4               |
| 2573 | 9,770,200                      | 40,107,800                      | 14,452,400                        | 147.9               |

<sup>1</sup> ที่มา: สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ จากสถิติ, กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของชีวิต

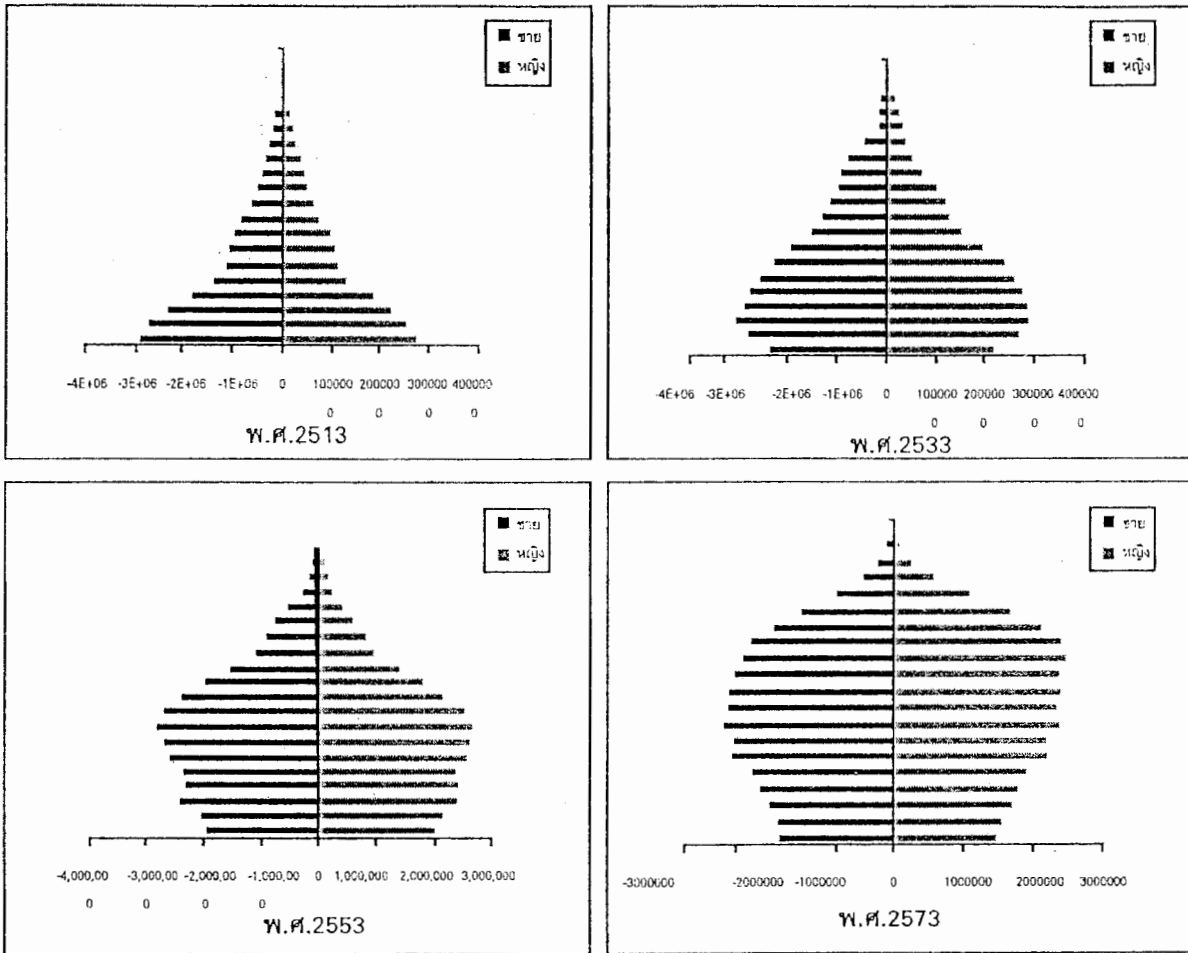
สืบค้นได้ที่ [http://www.m-society.go.th/content\\_stat\\_detail.php?pageid=400](http://www.m-society.go.th/content_stat_detail.php?pageid=400)

\* : ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๓๓ สำนักทะเบียนราษฎรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๔๓ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๖๘ การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย ๒๕๔๓-๒๕๖๘.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ปิรามิดประชากรของประเทศไทย



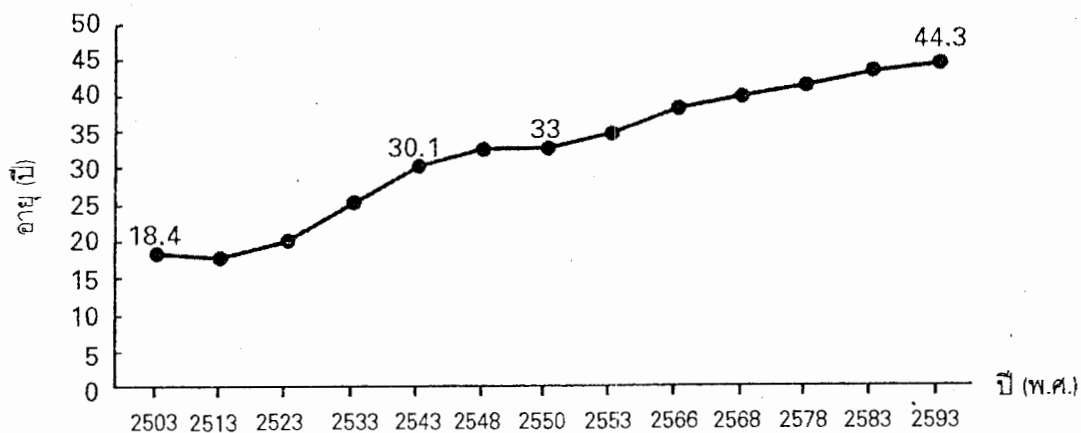
ดัชนีการสูงอายุ (Aging Index)

ดัชนีการสูงอายุ หมายถึง อัตราส่วนของจำนวนประชากรสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ต่อจำนวนประชากรวัยเด็ก (อายุ 0-14 ปี) 100 คน ในปี พ.ศ.2513 ดัชนีการสูงอายุเท่ากับ 10.8 และเพิ่มขึ้นเป็น 57.0 ในปี พ.ศ.2553 แสดงว่าประชากรวัยสูงอายุมีจำนวนน้อยกว่าประชากรวัยเด็กครึ่งหนึ่ง พอในปี พ.ศ.2563 ดัชนีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็น 106.4 แสดงว่าประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้นและมีจำนวนมากกว่าประชากรวัยเด็กเล็กน้อย และในปี พ.ศ.2573 ดัชนีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 147.9 แสดงว่าจำนวนประชากรสูงอายุมีมากกว่าประชากรวัยเด็กเกือบเท่าตัว

### อายุมัธยฐาน (Median age) ของประชากร

อายุมัธยฐานของประชากร คือ อายุที่แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่มเท่าๆ กัน กลุ่มหนึ่งมีอายุน้อยกว่าและอีกกลุ่มมีอายุมากกว่าอายุมัธยฐาน อายุมัธยฐานใช้เป็นดัชนีชี้วัด “ความมีอายุของประชากร” ถ้าประชากรมีอายุมัธยฐานต่ำกว่า 20 ปี แสดงว่าประชากรครึ่งหนึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปี หรือส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยเยาว์ ถ้าประชากรมีอายุมัธยฐานระหว่าง 20-29 ปี แสดงว่าประชากรครึ่งหนึ่งมีอายุต่ำกว่า 30 ปี หรือส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน และถ้าประชากรมีอายุมัธยฐาน 30 ปีขึ้นไป แสดงว่าประชากรครึ่งหนึ่งมีอายุมากกว่า 30 ปี หรือส่วนใหญ่กำลังเข้าสู่วัยสูงอายุ (ปราโมทย์ ประสาทกุล, 2543) อายุมัธยฐานของประชากรไทยเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ กล่าวคือ ในปี พ.ศ.2503 อายุมัธยฐานของประชากรเท่ากับ 18.4 (ประชากรส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยเยาว์) และเพิ่มเป็น 30.1 ในปีพ.ศ.2543 (ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน) และเพิ่มสูงขึ้นอีกเป็น 33 ปีในปี พ.ศ.2550 (ประชากรส่วนใหญ่เริ่มเข้าสู่วัยสูงอายุ)

แนวโน้มอายุมัธยฐานของประชากรไทย\*



### อัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุน (Potential Support Ratio)

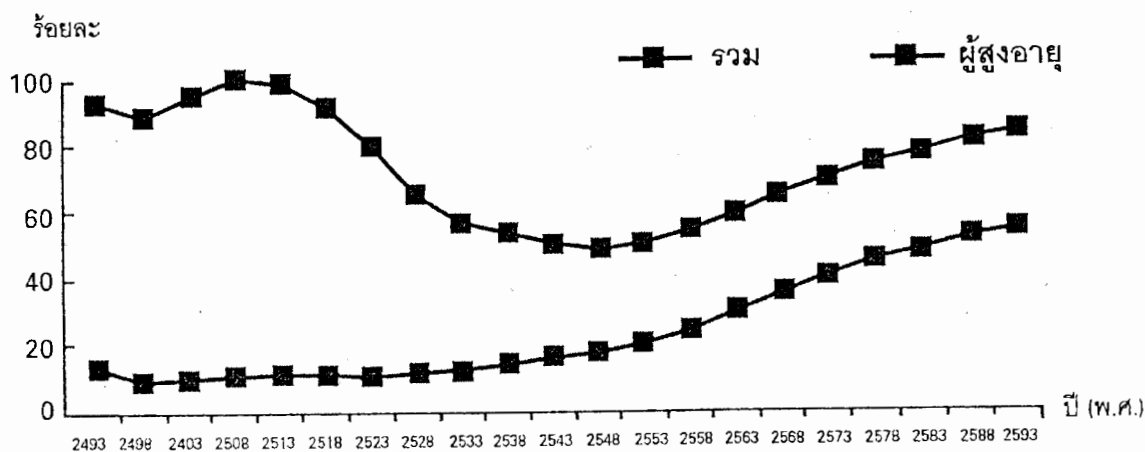
อัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุนผู้สูงอายุ หมายถึง จำนวนคนในวัยแรงงาน (อายุ 15-64 ปี) ต่อจำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 65 ปี ขึ้นไป) ซึ่งเป็นดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนคนในวัยแรงงานที่มีศักยภาพที่จะดูแลเกื้อหนุนผู้สูงอายุ 1 คน เป็นตัวชี้วัดการเข้าสู่ภาวะการเป็นประชากรสูงอายุ ในปี พ.ศ.2540 อัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุนผู้สูงอายุมากกว่าในปี พ.ศ.2550 คือ 12.1 และ 8.9 ตามลำดับ หมายความว่า ในปี พ.ศ. 2540 มีคนในวัยแรงงาน 12 คนที่จะดูแลอุปการะผู้สูงอายุ 1 คน ในขณะที่ในปี พ.ศ.2550 มีคนในวัยแรงงานประมาณ 9 คนที่จะดูแลเกื้อหนุนผู้สูงอายุ 1 คน

\* ที่มา : World Population Prospects: The 2006 Revision. United Nations (2006).

### อัตราส่วนการเป็นภาระผู้สูงอายุ (Ageing Dependency Ratio)

อัตราส่วนการเป็นภาระผู้สูงอายุ หมายถึง จำนวนประชากรสูงอายุต่อประชากรวัยทำงาน 100 คน ค่าของอัตราส่วนการเป็นภาระยิ่งสูง แสดงว่ามีจำนวนผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพิงมากเมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงาน แผนภูมิ แสดงแนวโน้มของอัตราส่วนการเป็นภาระรวม (ทั้งวัยเด็กและวัยสูงอายุ) และอัตราส่วนการเป็นภาระของประชากรสูงอายุในช่วง 100 ปี (ปี พ.ศ.2494-2593) พบว่าค่าของอัตราส่วนการเป็นภาระของผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่อัตราส่วนการรวมลดลงตั้งแต่ปี 2513 ถึงประมาณปี 2550 เนื่องจากประชากรวัยเด็กลดลง จากนั้นค่อยๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นผลอัตราส่วนการเป็นภาระของผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

แสดงแนวโน้มอัตราส่วนการเป็นภาระผู้สูงอายุไทย\*



\* ที่มา : World Population Prospects: The 2006 Revision. United Nations (2006).

## บทความจากสื่อมวลชน

### จัดขบวน "เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ" ก่อนสายเกินแก้\*

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นที่เรียบร้อยแล้ว รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในเชิงนโยบายหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างหลักประกันด้านรายได้ยามชราภาพ การสร้างระบบเพื่อสนับสนุนการดูแลระยะยาว ทว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันกลับมีความคิดจะรีบขยายฐานเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งที่แท้จริงแล้วเจตนารมณ์ของระบบเบี้ยยังชีพมุ่งช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้สูงอายุที่ยากไร้ด้อยโอกาสเท่านั้น

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้คัดเลือกผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพโดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของประชาคมในรูปของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยคุณสมบัติพื้นฐานของผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพนั้น ประการแรกจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประการที่สองต้องมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่าผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนกว่า หรือผู้ที่มีปัญหาซับซ้อน หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารยากต่อการเข้าถึงบริการของรัฐจะเป็นผู้ได้รับการพิจารณา ก่อนปัจจุบันจะจ่ายเบี้ยยังชีพเดือนละ ๕๐๐ บาท/คน โดยมีระเบียบถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพทางการคลังสามารถเพิ่มจำนวนเงินได้ แต่รวมแล้วไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท/เดือน/คน หรืออาจเพิ่มจำนวนผู้ได้รับเบี้ยยังชีพโดยใช้งบประมาณของตนเองได้ด้วย

หากพิจารณาสถิติผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา (เฉพาะส่วนงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) จะพบว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ มีจำนวนผู้สูงอายุทั่วประเทศรับเบี้ยยังชีพสูงถึง ๑,๗๕๕,๒๖๖ คน เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดจากปี ๒๕๔๘ และ ๒๕๔๙ ที่มีจำนวน ๕๒๗,๐๘๓ คน และ ๑,๐๗๓,๑๙๐ คน ตามลำดับ

อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้สูงอายุในทะเบียนราษฎรทั่วประเทศ จะพบว่าสัดส่วนผู้สูงอายุรับเบี้ยยังชีพมีมากถึง ๓๑.๖% หรือเกือบ ๑ ใน ๓ ของผู้สูงอายุทั่วประเทศกำลังรับเบี้ยยังชีพ หากพิจารณารายภูมิภาค ในปี ๒๕๕๐ มีผู้สูงอายุรับเบี้ยยังชีพใน ภาคเหนือ ๓๕๕,๑๕๔ คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๘๖๓,๗๙๔ คน ภาคกลาง ๓๔๘,๕๘๙ คน และภาคใต้ ๑๘๗,๗๒๙ คน เมื่อเทียบกับจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในแต่ละภูมิภาค สัดส่วนของผู้รับเบี้ยยังชีพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมากถึง ๔๕% เท่ากับว่าผู้สูงอายุเกือบครึ่งหนึ่งในภาครับเบี้ยยังชีพ ขณะที่ภาคอื่นๆ สูงไม่ถึง ๓๐% ในระดับประเทศ อัตราการเพิ่มจำนวนผู้รับเบี้ยยังชีพเฉลี่ยต่อปีระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๔๘ - ๒๕๕๐ สูงถึง ๑๑๖.๕ %

จากการประมาณการโดยทีดีอาร์ไอ โดยใช้ข้อมูลการสำรวจสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติว่า ในปี ๒๕๔๙ มีจำนวนผู้สูงอายุในครัวเรือนยากจนประมาณ ๑.๒ ล้านคน

คำถามสำคัญจึงมีว่า ประเทศไทยมีผู้สูงอายุยากไร้หรือด้อยโอกาสเพิ่มขึ้นมากมายนานนี้จริงหรือ ?

\* ที่มา : ประชาชาติธุรกิจ ออนไลน์ คอลัมน์ ระดมสมอง ฉบับที่ ๔๐๗๒ วันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ปีที่ ๓๒  
โดย ผศ.ดร.วราวุธ สุวรรณระดา สืบค้น ณ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

จากงานวิจัยของผู้เขียน ปัญหาของระบบเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุมีหลายจุดตั้งแต่คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับที่กำหนดไว้ในระเบียบ ไปจนถึงกระบวนการคัดเลือกประเด็นคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับ ดังที่ระบุไว้ข้างต้น นับว่ามีความหมายกว้างมากจนเอื้อให้มีการตีความเข้าข้างตนเอง อีกทั้งคำว่า “หรือ” ก็ทำให้ผู้สูงอายุที่ไม่ใช่ผู้ด้อยโอกาสที่แท้จริงมารับเบี้ยยังชีพ

ประเด็นกระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการปฏิบัติจริง แม้จะอิงระเบียบเดียวกัน แต่รูปแบบของการคัดเลือกก็มีความเข้มงวดแตกต่างกันมาก มีทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุทุกคน โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติของแต่ละคน บางพื้นที่ให้ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ โดยกระจายอำนาจให้ชุมชนเป็นผู้คัดเลือก บางพื้นที่เข้มงวดมากให้ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ แต่จะมีคณะกรรมการระดับหมู่บ้านและระดับท้องถิ่นเป็นผู้กลั่นกรองอีกครั้งหนึ่ง

ความแตกต่างของการตีความระเบียบหรือการคัดเลือกที่แตกต่างกันระหว่างพื้นที่ นอกจากทำให้การคัดเลือกไม่ตรงเป้าแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหาว่าผู้สูงอายุที่ยากไร้เหมือนกัน ได้รับการปฏิบัติไม่เหมือนกันในแต่ละพื้นที่ด้วย

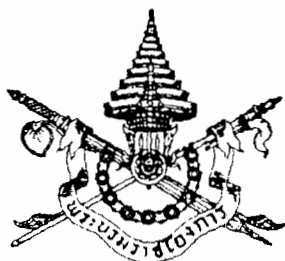
กระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุที่มีความอ่อนแอ แนวคิดการขยายฐานเบี้ยยังชีพไปสู่ผู้สูงอายุทุกคนเป็นแนวคิดที่ไม่เหมาะสม การให้เบี้ยยังชีพกับผู้สูงอายุทุกคนหมายถึงการละเลยต่อการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้อย่างแท้จริง งบประมาณผูกพันจำนวนมหาศาล รวมถึงอาจมีผลลดแรงจูงใจให้คนที่จะกลายเป็นผู้สูงอายุในอนาคตไม่เห็นความสำคัญของการออม

รัฐบาลจึงควรเร่งแก้ไขกฎกติกาต่างๆ ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้สูงอายุที่สมควรได้รับเบี้ยยังชีพ เพื่อให้เบี้ยยังชีพได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดคุณสมบัติให้เข้มงวดและเป็นรูปธรรมมากขึ้นเพื่อลดอคติที่จะเกิดจากการตีความเข้าข้างตนเอง ผู้ที่มีสิทธิรับบำนาญอยู่แล้ว (เช่น บำเหน็จบำนาญของข้าราชการ กองทุนประกันสังคม เป็นต้น) ไม่ควรได้รับสิทธิ

กระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุที่สมควรได้รับควรจะใช้การประชาคมในระดับหมู่บ้าน ควบคู่ไปกับการกลั่นกรองซ้ำโดยคณะกรรมการ อย่างน้อยก็เพื่อให้นิยามของคำว่า “ยากไร้” ไม่แตกต่างกันมากแม้ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน อันจะนำไปสู่ความยุติธรรมทั้งในแนวตั้ง (ผู้ยากไร้ควรได้รับ) และในแนวนอน (ผู้มียากไร้เหมือนกัน แม้อยู่ในพื้นที่ต่างกัน ควรได้รับการปฏิบัติเหมือนกัน) ควรจะมีการสร้างระบบตรวจสอบคุณสมบัติของผู้รับเบี้ยยังชีพโดยหน่วยงานที่ใหญ่กว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการจัดสรรงบประมาณอย่างตรงเป้าหมายและเป็นการส่งเสริมการสร้างวินัยทางการคลังแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพร้อมกันด้วย

## ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
- : ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์  
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒
- : ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์  
เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘
- : ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยการบริหารกองทุน  
การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์  
และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ  
ผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....  
สภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบแล้ว
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ  
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)



## พระราชบัญญัติ

ผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๕๖

### ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้  
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา  
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

“รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย  
ให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑



มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กผส.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง

(๓) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๔) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขานุการสภาภาษาไทยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ จำนวนไม่เกินห้าคน

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน

ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ กรรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนตาม (๕) ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งองค์กรเอกชนได้เลือกกันเองและการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ โดยให้กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ดำเนินการสรรหาและพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการตาม (๖)

มาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๖ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๗ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสองครั้ง

มาตรา ๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำมาตรา ๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน สถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ต้องส่งเสริม และสนับสนุนให้สถาบันครอบครัวได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ

(๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักตาม (๑) ตลอดจนประสานงานติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักดังกล่าว

(๓) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับการสงเคราะห์และการพัฒนาผู้สูงอายุ

(๔) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๐ (๑)

(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)

(๖) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนตาม มาตรา ๒๐ (๓)

(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนโดยความ เห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๑

(๘) กำหนดระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน สถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ

(๑๐) เสนอรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับผู้สูงอายุของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง

(๑๑) พิจารณาเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับผู้สูงอายุตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐ ให้สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ และรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุน สถานภาพ บทบาทและกิจกรรมของผู้สูงอายุเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับงานคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนที่ เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

(๓) เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับ ผู้สูงอายุ

(๔) สร้างระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

(๕) ร่วมมือและประสานงานกับราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการ บริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนองค์กรอื่นในการจัดให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๖) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานต่อ คณะกรรมการ

(๗) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๑ ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

(๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่าย หรือชุมชน

(๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือการบริการสาธารณะอื่น

(๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๗) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

(๙) การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางการแก้ไขปัญหาคอครบครัว

(๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

(๑๑) การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

(๑๓) การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและประกาศกำหนดให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดของกระทรวงหรือทบวงในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ความสัมพันธ์กับภารกิจหลักและปริมาณงานในความรับผิดชอบ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนประกอบด้วยเป็นสำคัญ

การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานตามวรรคสองดำเนินการให้โดยไม่คิดมูลค่าหรือโดยให้ส่วนลดเป็นกรณีพิเศษก็ได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ การเรียกร่องสิทธิหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้สูงอายุจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ เรียกว่า “กองทุนผู้สูงอายุ” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือโดยนิติกรรมอื่น

(๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๑๕ เงินและดอกผลตามมาตรา ๑๔ ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๖ ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุน มีสิทธินำไปลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้ หรือได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับทรัพย์สินที่บริจาคแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๗ ผู้อุปการะเลี้ยงดูบุพการีซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพผู้นั้น มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง จำนวนห้าคนในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ จำนวนหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการระดมทุนจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น การประชุมและการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๑ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

ประกาศ หรือระเบียบเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และเพื่อให้ได้กฎหมายที่ครอบคลุมทุกด้านสำหรับผู้สูงอายุ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และมติที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จึงได้กำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

อำนาจในการกำหนดวิธีปฏิบัติ และกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีอาจมอบอำนาจให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนายกเมืองพัทยา เป็นผู้ดำเนินการแทนได้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจตีความและคำวินิจฉัยนั้นให้ถือเป็นที่สุด



หมวด ๒

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ ๕ ผู้มีคุณสมบัติได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป โดยเป็นผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒

(๓) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้เป็นประจำ

หมวด ๓

ขั้นตอนการยื่นคำขอและวิธีการพิจารณาคุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ ๖ ให้ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๕ ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเอง ต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเองมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ จนถึงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ในวัน เวลา และสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด พร้อมหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา

(๒) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา สำหรับในกรณีที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

ในกรณีมีความจำเป็นไม่สามารถมาลงทะเบียนได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้สูงอายุอาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทน

ข้อ ๗ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบคุณสมบัติและหลักฐานของผู้สูงอายุที่ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากข้อมูลทางทะเบียนราษฎร แล้วให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ณ ที่ทำการองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น และสถานที่อื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ กำหนด ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

สำหรับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้จัดส่งรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ให้อำเภอและจังหวัดทราบตามลำดับ และให้จังหวัดรวบรวมส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบต่อไป

หมวด ๔

วิธีการจ่ายเงินและการสิ้นสุดการได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ ๘ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ่ายเป็นรายเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง ในอัตราเดือนละ ๕๐๐ บาท ดังนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

(๒) จ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๙ ผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบนี้ มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นไป และให้สิทธิของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ถึงแก่กรรม

(๒) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๕

(๓) แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่

กรณีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดังกล่าวสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ สั่งระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสำหรับบุคคลดังกล่าวทันที

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

## ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

ตามที่มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ มาให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ดังนั้นเพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะการคลังเพียงพอสามารถจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๖ (๑๐) และมาตรา ๑๗ (๒๗) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ มาตรา ๔๕ (๓) และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๐ (๗) มาตรา ๕๓ (๑) มาตรา ๕๖ (๑) มาตรา ๖๕ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๖ มาตรา ๖๒ (๑๔) และมาตรา ๙๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ มาตรา ๖๗ (๖) และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และ มาตรา ๑๑ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“คนพิการ” หมายความว่า คนพิการที่จดทะเบียนคนพิการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

“ผู้ป่วยเอดส์” หมายความว่า ผู้ป่วยเอดส์ที่แพทย์ได้รับรองและทำการวินิจฉัยแล้ว

“ผู้อุปการะ” หมายความว่า บรรดาผู้ดูแลผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ป่วยเอดส์ เช่น บิดา มารดา บุตร สามีภริยา ญาติพี่น้องหรือบุคคลอื่นที่ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ได้รับการช่วยเหลือ แต่ทั้งนี้มิให้หมายความรวมถึงสถานสงเคราะห์หรือองค์กรที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ” หมายความว่า เงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ที่มีสิทธิได้รับเงินโดยจ่ายเป็นเบี้ยยังชีพ

“ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์” หมายความว่า ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ซึ่งได้รับการอนุมัติรายชื่อจากผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ยกเว้น กรุงเทพมหานคร

“ประชาคม” หมายความว่า การรวมตัวกันของชุมชน องค์กรภาครัฐ เอกชนและประชาชน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาหรือกระทำการบางอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ระบบการจัดการที่มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ซึ่งการจัดองค์กรให้เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด

“ประชาคมหมู่บ้าน” หมายความว่า ประชาคมในเขตหมู่บ้าน

“ประชาคมท้องถิ่น” หมายความว่า ประชาคมจังหวัดสำหรับเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประชาคมเมืองสำหรับเขตเทศบาล เมืองพัทยาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ประชาคมตำบลสำหรับเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง และให้หมายความรวมถึงรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกเทศมนตรี รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกเมืองพัทยา หรือรองผู้บริหารสูงสุดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากบุคคลดังกล่าว แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึง กรุงเทพมหานคร

“พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล พนักงานเมืองพัทยา และข้าราชการหรือพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงข้าราชการกรุงเทพมหานคร

(๑๕)

หน้า ๓

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๑๐๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ กันยายน ๒๕๔๘

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ โดยมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์

ข้อ ๖ ผู้มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์ ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

ข้อ ๗ ในกรณีผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ มีคุณสมบัติเบื้องต้นเหมือนกัน ให้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนกว่า หรือผู้ที่มีปัญหาซ้ำซ้อน หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ยากต่อการเข้าถึงบริการของรัฐเป็นผู้ได้รับการพิจารณาก่อน

หมวด ๒

วิธีการพิจารณาผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

ส่วนที่ ๑

ผู้สูงอายุและคนพิการ

ข้อ ๘ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการกับผู้สูงอายุและคนพิการด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุและคนพิการที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๖ แล้วเสนอต่อที่ประชุมประชาคมท้องถิ่น เพื่อทำการพิจารณาจัดลำดับผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๗ และบัญชีรายชื่อที่สำรองไว้ที่จังหวัดมาประกอบการพิจารณาจัดลำดับด้วย สำหรับในเขตองค์การ

บริหารส่วนตำบลให้มีการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อทำการคัดเลือกโดยจัดลำดับผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ของหมู่บ้านก่อน

(๒) นำรายชื่อผู้สูงอายุและคนพิการที่ผ่านการคัดเลือกตามข้อ ๘ (๑) มาจัดทำเป็นบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ แล้วปิดประกาศไว้โดยเปิดเผยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือที่อื่น ๆ ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด หากไม่มีผู้ใดคัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

ในกรณีที่มีการคัดค้านบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ดังกล่าว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการคัดค้านบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ประกอบด้วยผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนของประชาคมท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้คณะกรรมการตรวจสอบการคัดค้านบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์รายงานผลการตรวจสอบให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติหรือถอดถอนรายชื่อในบัญชีต่อไป

## ส่วนที่ ๒

### ผู้ป่วยเอดส์

ข้อ ๙ ผู้ป่วยเอดส์ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๖ และมีความประสงค์จะขอรับการสงเคราะห์ให้ยื่นคำขอต่อผู้บริหารท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่

ในกรณีที่ผู้ป่วยเอดส์ไม่สามารถเดินทางมายื่นคำขอรับการสงเคราะห์ด้วยตนเองได้จะมอบอำนาจให้ผู้อุปการะมาดำเนินการแทนก็ได้

แบบคำขอรับการสงเคราะห์และหนังสือมอบอำนาจให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๑๐ เมื่อมีผู้ป่วยเอดส์มายื่นคำขอรับการสงเคราะห์ตามข้อ ๙ ให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกไปตรวจสอบความเป็นอยู่ของผู้ขอรับการสงเคราะห์ว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติสมควรจะได้รับการสงเคราะห์หรือไม่ โดยให้นำความในข้อ ๘ มาประกอบการพิจารณาจัดลำดับด้วยและให้จัดทำ

บัญชีรายชื่อผู้ป่วยเอดส์ที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพเสนอผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามระเบียบนี้

ส่วนที่ ๓

การจัดทำทะเบียนประวัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

ข้อ ๑๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนประวัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ไว้เป็นหลักฐานทุกคน และให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ให้สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดทราบ

ข้อ ๑๒ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ให้สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในปีงบประมาณถัดไป

หมวด ๓

การเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

ข้อ ๑๓ ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามระเบียบนี้ให้มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติรายชื่อจากผู้บริหารท้องถิ่น และให้สิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ถึงแก่กรรม

(๒) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๖

กรณีสิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงตาม (๑) ให้พนักงานส่วนท้องถิ่นรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบภายในสามวันนับแต่วันที่เสียชีวิต และสั่งระงับการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพสำหรับผู้ถึงแก่กรรมนั้นในงวดเบิกจ่ายถัดไป

กรณีสิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงตาม (๒) สำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ให้ดำเนินการตามข้อ ๘ วรรคสอง ก่อนเสนอผู้บริหารท้องถิ่นส่งยอดถอนรายชื่อและระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพในงวดเบิกจ่ายถัดไป

กรณีสิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงตาม (๒) สำหรับผู้ป่วยเอดส์ให้พนักงานส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนเสนอผู้บริหารท้องถิ่นส่งยอดถอนรายชื่อและระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพในงวดเบิกจ่ายถัดไป

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการระงับการจ่ายเงินตามข้อ ๑๓ ให้  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเลื่อนผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ในบัญชีรายชื่อลำดับถัดไป  
เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์แทนผู้ที่หมดสิทธิ

ข้อ ๑๕ การแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ที่ก่อให้เกิด  
ผลกระทบกับบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการตามข้อ ๘ หรือข้อ ๙ แล้วแต่กรณี ก่อนเสนอผู้บริหารท้องถิ่น  
พิจารณาอนุมัติให้มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

#### หมวด ๔

#### งบประมาณและวิธีการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ

ข้อ ๑๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะตั้งงบประมาณของตนเองหรือขอรับการสนับสนุน  
งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพได้ในกรณีดังนี้

(๑) จ่ายให้แก่ผู้สูงอายุและคนพิการตามบัญชีรายชื่อที่ได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) จ่ายให้แก่ผู้ป่วยเอดส์ตามบัญชีรายชื่อที่ได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) จ่ายสมทบให้แก่ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ตามบัญชีรายชื่อที่ได้รับการ  
สงเคราะห์งบประมาณเบี้ยยังชีพจากรัฐอยู่เดิม ในกรณีที่อัตราที่ได้รับจากรัฐน้อยกว่าอัตราที่องค์กรปกครอง  
ส่วนท้องถิ่นจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ ตาม (๑) และ (๒)

ข้อ ๑๗ การตั้งงบประมาณและวิธีการจ่ายเงิน ตามข้อ ๑๖ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ  
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระเบียบ  
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน  
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีต้องจ่ายเป็นเช็ค

ในกรณีจ่ายเงินให้แก่ผู้รับมอบอำนาจจะต้องตรวจสอบจนแน่ใจว่าเป็นบุคคลเดียวกับผู้ได้รับ  
มอบอำนาจและต้องได้รับการยืนยันว่าผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ยังมีชีวิตอยู่

หากเป็นการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึก  
รายละเอียดการโอนเงินในบัญชีการจ่ายเงินสงเคราะห์ โดยใช้หลักฐานการโอนเงินเป็นหลักฐาน  
ประกอบการจ่ายเงินและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บรักษาหลักฐานการจ่ายหรือโอนเงิน  
สงเคราะห์เพื่อการยังชีพไว้เพื่อการตรวจสอบ



ข้อ ๑๘ การจ่ายเงินตามข้อ ๑๖ ให้จ่ายได้ในอัตราดังนี้

(๑) จ่ายตามอัตราที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๒) หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์จะจ่ายเกินกว่าที่กำหนดตาม (๑) ให้สามารถที่จะกระทำได้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าสองเท่าของอัตราที่กำหนด หรือไม่เกินกว่าหนึ่งพันบาท โดยให้เสนอสภาท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติและให้คำนึงถึงสถานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

(๓) การจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับการสงเคราะห์แต่ละประเภทให้จ่ายได้ในอัตราเดียวกัน

ข้อ ๑๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ เดือนละ ๑ ครั้ง ยกเว้นการจ่ายเงินให้ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ จะจ่ายปีละ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๖ เดือน ก็ได้ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารท้องถิ่น ด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดตามความประสงค์ของผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ ดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

(๒) จ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

การโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบค่าธรรมเนียมในการโอน

หนังสือแสดงความประสงค์ในการรับเงินสงเคราะห์ของผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ และหนังสือมอบอำนาจให้ทำตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๒๐ ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์มาแสดงตนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อยืนยันความประสงค์จะขอรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพนั้นต่อไป ทั้งนี้ หากผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ไม่สามารถมาแสดงตนได้จะมอบอำนาจตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้บุคคลอื่นมาแจ้งแทนก็ได้

(๒) นำบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เฉพาะผู้สูงอายุและคนพิการ ปิดประกาศไว้ โดยเปิดเผยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือที่อื่น ๆ ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

ในกรณีที่มีการคัดค้านบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ดังกล่าว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการคัดค้านบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ประกอบด้วยผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนของประชาคมท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้คณะกรรมการ

(๒๐)

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๑๐๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ กันยายน ๒๕๔๘

ตรวจสอบการคัดค้านบัญชีผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์รายงานผลการตรวจสอบให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติหรือถอดถอนรายชื่อในบัญชีต่อไป

ข้อ ๒๑ ก่อนการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ในงวดแรกจะต้องมีการแสดงตนหรือได้รับหนังสือมอบอำนาจแจ้งการมีชีวิตรอยู่ และหนังสือจากบุคคลที่น่าเชื่อถือรับรองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หากผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้นเสียชีวิตจะแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบภายในสามวันนับแต่วันที่เสียชีวิต

#### บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ ระเบียบนี้มีให้กระทบกับผู้สูงอายุตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ คนพิการตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ ว่าด้วยการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๕ และผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนส่งเสริมสวัสดิการผู้ป่วยเอดส์ในชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่การดำเนินการใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ก่อนที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับให้ถือเป็นการปฏิบัติที่ชอบด้วยระเบียบนี้และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ นับแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

สมชาย สุนทรวัฒน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

## ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน

การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๔) (๗) และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติตลอดจนกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

### หมวด ๑

#### ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ และให้หมายความรวมถึงสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

## หมวด ๒

### การบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

ข้อ ๕ กองทุนมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๖ คณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลางและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงาน ในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ จำนวนหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการระดมทุนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๗ คณะกรรมการบริหารกองทุน มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

## หมวด ๓

## การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๘ ให้เปิดบัญชีกองทุนไว้ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง หรือสำนักงานคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี เรียกว่า “บัญชีกองทุนผู้สูงอายุ”

ข้อ ๙ เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานกองทุนและมีความจำเป็น กองทุนสามารถเปิดบัญชีเงินฝากไว้ ณ ธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ชื่อบัญชีเดียวกันกับข้อ ๘ เพื่อใช้จ่ายตามแผนงานประจำปีได้ หรือภายในวงเงินและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๐ เงินที่จะเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุ ได้แก่

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือโดยนิติกรรมอื่น
- (๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

ข้อ ๑๑ ให้กองทุนผู้สูงอายุรับเงินตามข้อ ๑๐ (๑) และ (๒) นำฝากเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุ กรมบัญชีกลาง

ข้อ ๑๒ เงินที่ได้รับตามข้อ ๑๐ (๓) (๔) (๕) และ (๖) ในส่วนกลางให้นำส่งเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุที่เปิดไว้ ณ ธนาคารในส่วนกลางตามข้อ ๙ ภายในสามวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเงิน หากได้รับเงินในวันเดียวกันกว่าหนึ่งหมื่นบาทให้นำฝากธนาคารในวันรุ่งขึ้นนับจากวันที่ได้รับเงิน

ในส่วนภูมิภาคให้นำส่งเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุที่เปิดไว้ ณ ธนาคารตามวรรคหนึ่ง ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงิน ถ้าวันใดได้รับเงินเกินกว่าหนึ่งหมื่นบาทให้นำส่งโดยด่วนอย่างช้าในวันทำการรุ่งขึ้น หรือให้นำส่งสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุภายในระยะเวลาเช่นเดียวกัน เพื่อนำเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุที่ฝากไว้ที่ธนาคารต่อไป

ข้อ ๑๓ เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง เป็นรายได้แผ่นดิน

ข้อ ๑๔ การใช้จ่ายกองทุนให้ใช้จ่ายภายใต้วัตถุประสงค์ข้อ ๕ โดยให้ใช้จ่ายตามรายการดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินสนับสนุนแผนงาน และโครงการในการส่งเสริมการพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านการศึกษา สังคม ศาสนา ข้อมูลข่าวสาร อาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัคร การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายชุมชน

(๒) จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง รวมทั้งประสบปัญหาความเดือดร้อนเรื่องที่พักอาหาร หรือเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น

(๓) จ่ายเป็นเงินกู้ให้ผู้สูงอายุได้กู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ

(๔) จ่ายเป็นเงินอุดหนุนองค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำแนะนำปรึกษา หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี รวมทั้งการแก้ไขปัญหาคอขวด

(๕) จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ เช่น การบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ การติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุน

(๖) จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องอื่น ๆ เพื่อการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการมอบหมายสั่งจ่ายเงินกองทุน หลังจากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนแล้ว

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานทำหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบการจ่ายเงินกองทุน

ข้อ ๑๗ ในการจ่ายเงินให้มีหลักฐานการจ่ายเก็บรักษาไว้ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบตามระเบียบของทางราชการด้วย

ข้อ ๑๘ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินหรือการปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้นโดยอนุโลม หากไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบของราชการได้ให้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

## หมวด ๔

## การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

ข้อ ๑๕ ให้นำเงินกองทุนไปหาผลประโยชน์ได้ดังนี้

- (๑) ผูกไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ
- (๒) ซื้อพันธบัตรรัฐบาล
- (๓) ซื้อตราสารการเงินอื่นตามที่กระทรวงการคลังเห็นชอบ
- (๔) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

## หมวด ๕

## การจัดการกองทุน

ข้อ ๒๐ การบัญชีให้จัดทำตามหลักบัญชีคู่ เกณฑ์คงค้าง ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ผังบัญชีมาตรฐานและมาตรฐานรายงานการเงินสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด

การปิดบัญชีให้กระทำปีละครั้ง โดยถือปีงบประมาณเป็นรอบปีบัญชี และให้จัดทำงบการเงิน พร้อมทั้งรายละเอียดประกอบส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบและรับรองภายในเก้าสิบ วันนับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองแล้ว ให้ส่งสำเนาการเงินดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางและสำนักงานงบประมาณทราบต่อไป

ข้อ ๒๑ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานจัดทำรายงานรับจ่ายเงินและยอดคงเหลือของกองทุน เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุน และส่งสำเนากรมบัญชีกลางปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๒๒ ให้สำนักงานจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในที่ดีและให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของสำนักงาน ดำเนินการตรวจสอบเกี่ยวกับการเงินการบัญชี และการพัสดุ พร้อมข้อเสนอแนะและปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกองทุนตามระเบียบนี้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ



รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร



# ด่วนที่สุด

ที่ ๒๒๓๗/๒๕๕๒

(๒๙)  
(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายจตุติ ไกรฤกษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางวรรศิสิต สุวรรณปริสุทธิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางอุดมลักษณ์ เฟื่องนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอำนาจ คลังผา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายนิยม วรปัญญา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาประกอบด้วย

- |   |                                |
|---|--------------------------------|
| ๑. นางกัณตวรรณ ตันเถียร กุลจรรยาวิวัฒน์ | ๒. นายการุณ โทสกุล             |
| ๓. นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์           | ๔. นางจิตรวรรณ หวังศุภกิจโกศล  |
| ๕. นายจตุติ ไกรฤกษ์                     | ๖. นางเจิมมาศ จึงเลิศศิริ      |
| ๗. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เกียรติทรัพย์      | ๘. นางชนากานต์ ยืนยง           |
| ๙. นายชรินทร์ รุ่งแสง                   | ๑๐. นายชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ   |
| ๑๑. นางจิตติภัทลา หวังเจริญ             | ๑๒. นายณัชพล ตันเจริญ          |
| ๑๓. นายทวี หอมขง                        | ๑๔. นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์       |
| ๑๕. นางธิดา ศรีไพพรรณ                   | ๑๖. นางสาวนริศา อดิเทพวรพันธุ์ |
| ๑๗. นางนฤมล โชติเวช                     | ๑๘. นางนฤมล ชารดำรงค์          |
| ๑๙. นางนฤมล ถ้อมทอง                     | ๒๐. นายบรรลุ ศิริพานิช         |
| ๒๑. นางบุญรัตน์ ศรีธเรศ                 | ๒๒. นางเบ็ญจมาศ มาประณีต       |
| ๒๓. นายประเวศ อรรถสุกผล                 | ๒๔. นายประหัยค์ ดือ่อง         |
| ๒๕. นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข          | ๒๖. นางสาวผ่องศรี ชาราภูมิ     |
| ๒๗. นายพีรศักดิ์ ศิริพานิชกร            | ๒๘. นายไพโรจน์ พลเพชร          |
| ๒๙. นายไพโรจน์ สุวรรณจันทร์ดี           | ๓๐. นายมัญญู สุริยะ            |
| ๓๑. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วานิช       | ๓๒. นางสาวรังสิมา รอดศรีมี     |
| ๓๓. นายเรวัต สิริกุล                    | ๓๔. นายเรืองเดช สุพรรณผ้าย     |

- |                                 |                               |
|---------------------------------|-------------------------------|
| ๓๕. นางสาวละออง คิยะไพรัช       | ๓๖. นางวรศุติ สุวรรณปริสุทธิ  |
| ๓๗. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์       | ๓๘. นายวัลลภ เจียรนนท์        |
| ๓๙. นายวาสิต พยัคฆบุตร          | ๔๐. นายวิฑูรย์ นามบุตร        |
| ๔๑. นายสนธิ แก้วกำเนิด          | ๔๒. นายสมเกียรติ ฉันทวานิช    |
| ๔๓. คุณหญิงสมศรี กัณธมาลา       | ๔๔. นายสุชี ชองศิริ           |
| ๔๕. นางสุนทรีย์ พัวเวส          | ๔๖. นางสุมาลี รัตนปราการ      |
| ๔๗. นายสุรชัย เบ้าจรรยา         | ๔๘. นายสุรเชษฐ์ มาศคិតต์      |
| ๔๙. นายสุวิทย์ วีระโยธิน        | ๕๐. นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์ |
| ๕๑. นายอรุณชัย ศิริมหาชัย       | ๕๒. นายอิสสระ สมชัย           |
| ๕๓. นางอุดมลักษณ์ เฟื่องนรพัฒน์ | ๕๔. นางอุบล หลิมสกุล          |

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อ  
ได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)                      อิสสระ สมชัย

(นายอิสสระ สมชัย)


ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๘

สำเนาถูกต้อง



(นายธงชัย ชุลยสุข)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ชิดชนก/ร่าง  
อำพรพันธุ์/พิมพ์  
นารีนาถ/ตรวจ

## รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายจตุติ ไกรฤกษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางวรศุติ สุวรรณปริสุทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางอุดมลักษณ์ เฟื่องนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอำนาจ คลังผา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายนิยม วรปัญญา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณากำหนดการแปรญัตติกภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายจตุติ ไกรฤกษ์ กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา และที่ประชุมได้มีข้อตกลงให้คณะกรรมการรอการพิจารณาไว้ก่อน

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้มีมติให้คณะกรรมการวิสามัญคณะนี้พิจารณา โดยขยายเวลาแปรญัตติออกไปอีก ๗ วันนับแต่วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

### ๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

- |                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| (๑) นายอิสสระ สมชัย           | เป็นประธานคณะกรรมการ               |
| (๒) นายจตุติ ไกรฤกษ์          | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| (๓) นายสุรชัย เป้าจรยา        | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง   |
| (๔) นายสมเกียรติ ฉันทวานิช    | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม   |
| (๕) นางวรศุติ สุวรรณปริสุทธิ์ | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่   |
| (๖) นางเจิมมาศ จึงเลิศศิริ    | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า   |
| (๗) นายบรรลุ ศิริพานิช        | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |
| (๘) นายพีรศักดิ์ ศิริพานิชกร  | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |
| (๙) นายวิฑูรย์ นามบุตร        | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |
| (๑๐) นายทวี หอมขง             | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |
| (๑๑) นายสุชี ชองศิริ          | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |
| (๑๒) นายเรวัต สิริบุญกุล      | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ            |

|   |   |
|---|---|
| (๑๓) นางอุบล หลิมสกุล                     | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ                   |
| (๑๔) นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์                | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ                   |
| (๑๕) นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ               | เป็นเลขานุการคณะกรรมการ                   |
| (๑๖) นางสาวละออง ดิยะไพรัช                | เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| (๑๗) นางธิดา ศรีไพพรรณ                    | เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง   |
| (๑๘) นางสาวนริศา อติเทพวรพันธุ์           | เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม   |
| (๑๙) นายชนินทร์ รุ่งแสง                   | เป็นโฆษกคณะกรรมการ                        |
| (๒๐) นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์         | เป็นโฆษกคณะกรรมการ                        |
| (๒๑) นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์           | เป็นโฆษกคณะกรรมการ                        |
| (๒๒) นางสาวรังสิมา รอดศรี                 | เป็นโฆษกคณะกรรมการ                        |
| (๒๓) นางกัณตวรรณ ตันเถียร กุลจรรยาวิวัฒน์ | เป็นโฆษกคณะกรรมการ                        |
| (๒๔) นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข           | เป็นโฆษกคณะกรรมการ                        |

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางสาวชิตชนก ภูรินันท์ นิตกร ๗ว. สำนัก  
กรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ  
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- |                               |  |
|-------------------------------|--|
| (๑) นายธีรพัฒน์ คัชมาตย์      | ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการจัดการ<br>ด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม |
| (๒) นางสาวอัจฉรา เกษสมเกียรติ | นักวิเคราะห์นโยบายและแผน<br>ระดับชำนาญการ                          |

๓.๒ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

นางสาวเนตรทราย ตั้งขจรศักดิ์ ผู้ตรวจเงินแผ่นดิน

๓.๓ กรุงเทพมหานคร

- |                              |  |
|------------------------------|--|
| (๑) นางเพียงใจ วิศุทธิ์รัตน์ | ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม                           |
| (๒) นางพัชรา เกิดผล          | ผู้อำนวยการสำนักงานการสงเคราะห์และ<br>สวัสดิภาพสังคม |

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผู้เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๗ คน คือ

- (๑) นายชลน่าน ศรีแก้ว
- (๒) นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง
- (๓) นายบุญเลิศ ครุฑขุนทด
- (๔) นายวิชาญ มินชัยนันท์
- (๕) นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์
- (๖) นายสงวน พงษ์มณี
- (๗) นางอนุสรာ ยังตรง

(อนึ่ง คำแปรญัตติของนายสงวน พงษ์มณี ถือว่าตกไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๑ และข้อ ๕๓)

๕. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง ขอแปรญัตติเพิ่มความในมาตรา ๒ เป็นดังนี้

"มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป"

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายชลน่าน ศรีแก้ว ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

"มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนเงินสวัสดิการอื่นแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)"

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายบุญเลิศ คุรุทชนท ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

"มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๕) กำหนดระเบียบที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของมูลนิธิที่ประสงค์เพื่อคุ้มครอง ส่งเสริม ศึกษาค้นคว้า และสนับสนุน ทัศนะของมูลนิธิที่ประสงค์จะขี้นชื่อเป็นราชบัณฑิตผู้สูงอายุตามที่ ฯลฯ มาตรา ๒๐ (๒)"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวิชาญ มินชัยนันท์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

"มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายชลน่าน ศรีแก้ว ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๑๑) การจ่ายเงิน เบี้ยยังชีพสวัสดิการ เป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง ขอแปรญัตติเพิ่มความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือน เดือนละสามพันบาทอย่างทั่วถึงทุกคนและเป็นธรรม

ผู้ใดละเว้นไม่กระทำการหรือไม่ปฏิบัติตามวรรคแรกของมาตรา ๑๑ (๑๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี

การลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๑ (๑๑) จะลงโทษรอลงอาญาไม่ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนต่อส่งทั่วถึงแก่ผู้สูงอายุทุกคน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางอนุสรฯ ยังตรง ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๑๑) ค่ารถโดยสารเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนต่อส่งทั่วถึงแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป ต้องได้รับเบี้ยโดยเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกฐานะ ฯลฯ เว้นแต่เจ้าตัวละสิทธิ์"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายชลน่าน ศรีแก้ว ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

"มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และอำนวยการรถโดยสารยังชีพเป็นรายเดือนเงินสวัสดิการอื่นแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด"

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายบุญเลิศ กระจุกขุนทด ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

"มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๒) พิจารณา กำหนดระเบียบว่าด้วยวิธีอำนวยการจ่ายเงิน เพื่อคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุน ค่ารถโดยสารยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดพร้อมหลักการเหตุผล"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(๓๖)

นายวิชาญ มินชัยนันท์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

"มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

"มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อคุ้มครอง ส่งเสริม การสนับสนุน และอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพที่รายเดือนแก่ผู้สูงอายุทุกคน ทั้งนี้ต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือน และในกรณีผู้สูงอายุถึงแก่ความตาย ให้สิทธิในการรับเบี้ยยังชีพดังกล่าวในงวดสุดท้ายตกทอดแก่ทายาท ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

#### ๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติคำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบแล้ว และเห็นว่าควรเสนอเป็นข้อสังเกตไว้ท้ายร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๑. คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในส่วนของเหตุผลเป็นดังนี้

"เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรีและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งของรัฐธรรมนูญนี้ ดังกล่าว ซึ่งสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ สิทธิเรื่องเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือน อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้"

๒. คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ประกอบกับระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๓ ฉบับ (ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์



เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๑) แล้วเห็นว่า ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพไว้ในลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๕ (๓) กำหนดลักษณะต้องห้ามไว้คือ ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้เป็นประจำ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๖ (๒) กำหนดคุณสมบัติไว้คือ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ซึ่งในการวินิจฉัยคุณสมบัติดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้สูงอายุและอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการตีความข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติตามระเบียบดังกล่าวแตกต่างกัน ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบดังกล่าวให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยเห็นสมควรกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ
- (๔) ได้ขึ้นทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิ

คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรให้ตัดความในข้อ ๕ (๓) ของระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ และตัดความในข้อ ๖ (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ออกเพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติพื้นฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น

๓. คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าทำห้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๓ (๒) จึงเห็นสมควรเสนอให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสามัญทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัยและดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๖ ต่อไป

(๓๘)

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของคณะกรรมการ  
วิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว



(นางสาวพองศรี ชาราภูมิ)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

(๓๙)

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

---

**หลักการ**

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

**เหตุผล**

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพ เป็นรายเดือนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง  
พระราชบัญญัติ  
ผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

.....  
.....  
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และ ขบวนการรณรงค์ เพื่อส่งเสริมการ จัดสวัสดิการ แก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และ ขบวนการรณรงค์ เพื่อส่งเสริมการ จัดสวัสดิการ แก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด"

.....  
.....

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

|                          |
|--------------------------|
| สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา |
| เลขรับ ๒๐                |
| วันที่ ๗ ก.ย. ๒๕๕๒       |
| เวลา ๑๕.๑๐ น.            |

**ด่วนที่สุด**  
ที่ สผ ๐๐๑๔/ ๒๐๕๖๖



สภาผู้แทนราษฎร  
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๓/ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล  
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)  
วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป  
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานนิติคดี  
รับที่ ๑๕ (น) / ๖ ๕๕๖  
วันที่ ๗ ก.ย. / ๕๒  
เวลา ๑๕.๑๕ น.

สำนักการประชุม

|                                   |
|-----------------------------------|
| กลุ่มงานบริหารทั่วไป              |
| รับที่ ๔๕๐ / ๕๕๖ วันที่ ๗ ก.ย. ๕๒ |
| เวลา ๑๕.๐๐ ส่ง พิจิตา             |
| สำนักการประชุม                    |

## สารบบ

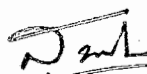
เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....  
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายจตุ ไรฤกษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางวรศลี สุวรรณปริสุทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางอุดมลักษณ์ เพ็ญรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอำนาจ คลังผา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายนิยม วรปัญญา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งห้าฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา โดยถือร่างของนายจตุ ไรฤกษ์ กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงิน และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สองโดยสภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติม และประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จึงระงับการพิจารณาเพื่อลงมติในวาระที่สามไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสามัญของ สภาผู้แทนราษฎรทุกคณะวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔ และในการประชุม ร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ วันศุกร์ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้วินิจฉัยว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาให้คำรับรอง

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒



(นายสุวิจักขณ์ นาควัชระ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน  
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๕๖)

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพ เป็นรายเดือนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายจตุ ไรฤกษ์ กัษณะ เป็นผู้เสนอ)  
(นายอำนาจ คลังผา กัษณะ เป็นผู้เสนอ)

(๔๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางวรศุณี สุวรรณปริสุทธ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)



(๔๘)

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางอุดมลักษณ์ เพ็ญรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่เคยทำคุณประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติมาก่อน ทั้งเป็นผู้ที่เคยมีพระคุณแก่นุชนคนรุ่นหลัง เช่น เป็นครู อาจารย์ บิดา มารดา หรืออุปการี แต่สภาพสังคมในปัจจุบันผู้สูงอายุกลับไม่ได้รับการเหลียวแลเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายนิยม วรปัญญา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ (๕))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน  
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

“เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้นดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ สิทธิเรื่องเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ ในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผล โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องตาม ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

(๕๑)

ร่าง  
พระราชบัญญัติ  
ผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

.....  
.....  
.....

.....  
.....  
.....  
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

.....  
.....  
.....  
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖  
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม  
การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖  
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม”

(๕๒)

- ๒ -

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร



(นางสุภาวดี ตันตระกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและยุติติ ๑

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วิเคราะห์สรุปรสาระสำคัญ  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ  
ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๒. วันใช้บังคับของร่างพระราชบัญญัติ  
ร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
๓. สรุปรสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ  
ร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพจากรัฐเป็นรายเดือน โดย
  - ๓.๑ กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ (๕))
  - ๓.๒ กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑ (๑๑))
  - ๓.๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่อนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐ (๒))

(นายจตุติ ไกรฤกษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)  
(นายอำนาจ คลังผา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ  
ของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ ได้กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิที่จะได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐอย่างเหมาะสม และเป็นธรรมต่อไป

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพจากรัฐเป็นรายเดือน โดย

๒.๑ กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการอนุมัติ การจ่ายเบี้ยยังชีพ เป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๕))

๒.๒ กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))

๒.๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ  
ของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ ได้กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐอย่างเหมาะสม และเป็นธรรมต่อไป

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพจากรัฐเป็นรายเดือน โดย

๒.๑ กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการอนุมัติ การจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๕))

๒.๒ กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))

๒.๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุมัติการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

(นางอุตมลักษณ์ เพ็ญรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)



บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ  
ของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..)

พ.ศ. ...

สภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ ได้กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกิน หกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว อีกทั้งผู้สูงอายุนั้นเป็นบุคลากรที่เคยทำคุณประโยชน์แก่ประเทศอย่างมากมาย จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐอย่างเหมาะสม และเป็นธรรมต่อไป

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพจากรัฐเป็น รายเดือน โดย

๒.๑ กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ มีอำนาจในการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการ การอนุมัติ การจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๕))

๒.๒ กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนจากรัฐ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑ (๑๑))

๒.๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุมัติการจ่ายเบี้ย ยังชีพเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๒))

(นายนิยม วรปัญญา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

# อำนาจนิติบัญญัติ



" ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ  
จะตราขึ้นเป็นกฎหมาย ได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา  
และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย  
หรือถือเสมือนว่าได้ทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว  
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป "

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๐)